

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

9/2006

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VIII.

Vyšlo 5. 5. 2006

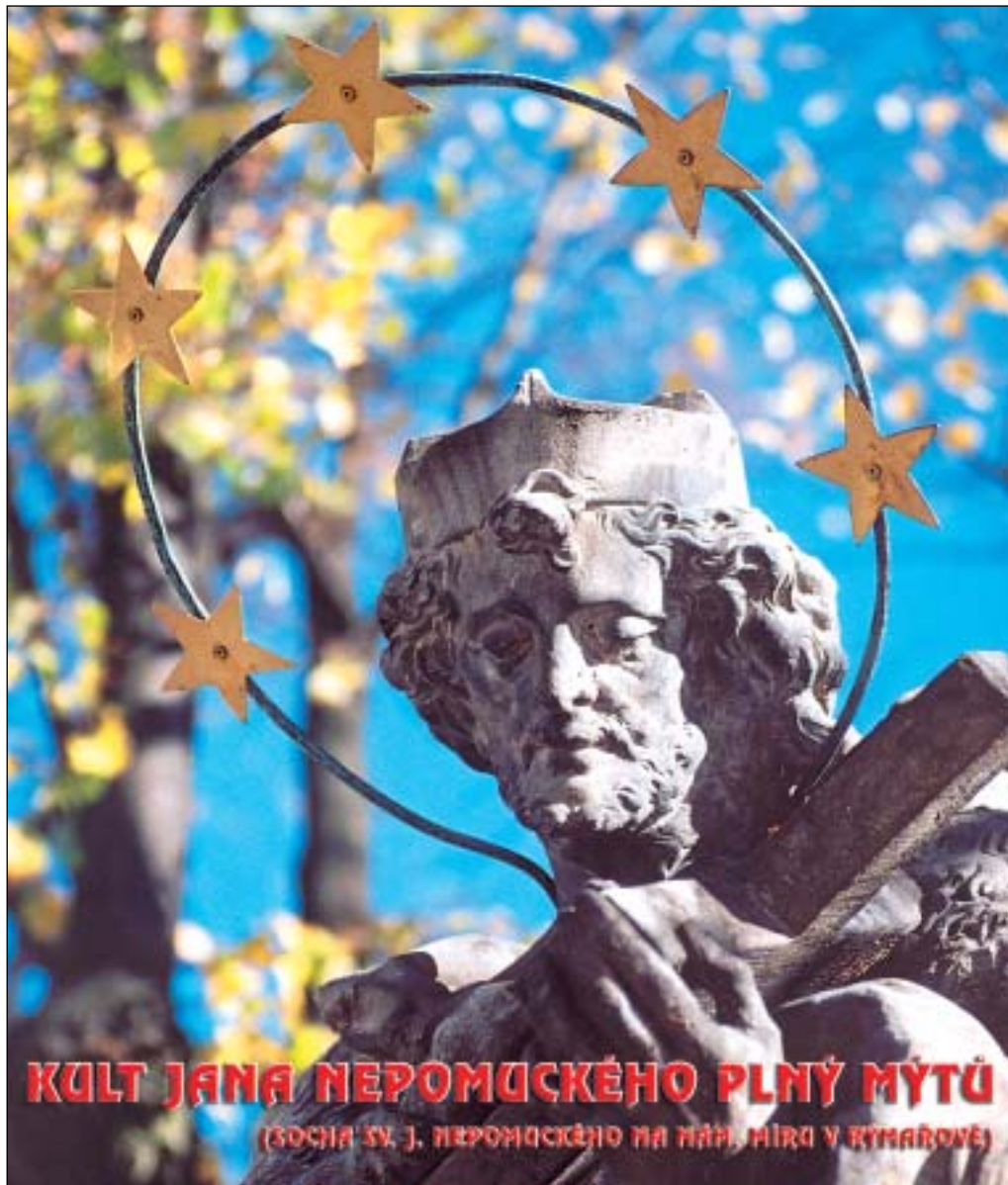
Cena 10 Kč

Ohleduplnost řidičů při revitalizaci sídliště Příkopy by měla být samozřejmostí

Zdeněk Vilhelm o Expedici Namak a objevení nejdelší solné jeskyně světa v Íránu

KULT JANA NEPOMUCKÉHO PLNÝ MÝTŮ
(30. CHIJA SV. J. NEPOMUCKÉHO NA NÁM, MÍROU V RÝMAŘOVĚ)

Foto: Ing. Miroslav Marek

V předvečer filipjakubské noci i za vytrvalého deště Starovesští pálili čarodějnice a vztyčovali májku

Skok daleký: disciplína, která prověřila zejména silové jedince. Nejlepší výkon 556 cm předvedl Pavel Konšťacký

Aktuálně z města

Regenerace panelového sídliště Příkopy se rozjela naplno

Městský úřad Rýmařov v roce 2001 zadal olomouckému ateliéru „R“ zpracovat návrh regenerace panelového sídliště Příkopy v Rýmařově. Sídliště vykazuje veškeré charakteristické rysy panelových sídlišť, tj. monofunkčnost, neudržované plochy, nedostatečné množství parkovacích ploch, nedostatek zeleně a relaxačních ploch. Bylo rozhodnuto nevyhovující stav změnit. Tato

každodenní rekreaci, ozelenit areál, inovovat dopravní řešení, opravit a upravit místní komunikace, parkovací stání, vybudovat nové parkoviště, doplnit chodníky, veřejné osvětlení a opravit opěrnou zeď pod kostelem. Rozsáhlými úpravami projdou hřiště.

1) Jižní hřiště - víceúčelové hřiště pro starší i menší děti bude sestávat z:

snaha byla podpořena také dotačním titulem na podporu regenerace panelových sídlišť, jež vyhlásilo ministerstvo pro místní rozvoj. Cílem projektu je zlepšit kvalitu života obyvatel sídliště, odstranit jeho monofunkčnost, umožnit

• **asfaltové plochy** o výměře 140 m² se třemi koši na basketbal, doplní se o lavičky;

• **hřiště pro míčové sporty** o rozměrech 10 x 20 m (200 m²) s umělým povrchem (podklad tvořen asfaltem, vrchní vrstva

umělým trávnickem); po obvodu obrubníky, chodník šíře 1,5 m v délce 60 m a lavičky;

• **hřiště pro malé děti** volně navazuje na hřiště pro míčové sporty. Podklad je upraven, zpevněn a doplněn pískem = dopadová plocha, na kterou bude usazen

pružinovými houpadly, kolotočem a dvojtabulí pro malování. Hřiště bude doplněno lavičkami. Po obvodu povede chodník široký 1,5 m. Součástí jsou terénní úpravy.

Hřiště bude odděleno od přilehlé odstavné plochy muldou o ploše

herní prvek - hrad. Hřiště bude osazeno obrubníky.

V okolí hřiště bude doplněna vzrostlá zeleň o nové listnaté a jehličnaté dřeviny v počtu 19 ks.

2) Severní hřiště

Hřiště pro menší děti v severní části sídliště tvoří centrální travnatá plocha s jednoduchými herními prvky: houpačkou, dvěma kládovými houpačkami, dvěma

cca 175 m³ zeminy a zelení. Vzrostlá zeleň bude doplněna o nové dřeviny v počtu 35 ks. Revitalizace sídliště Příkopy by měla být ukončena do poloviny tohoto roku. Dalším záměrem bude revitalizace sídliště Dukelská. V průběhu jednoho měsíce se začne zpracovávat studie.

Mgr. Kamila Krečmerová,
odbor ŽPaRR, tel.:554 254 319

Město podpoří projekt Podpora žen při uplatnění na trhu práce

V pondělí 24. dubna se uskutečnilo řádné zasedání Rady města Rýmařova. Radní na něm přijali celkem devětašedesát usnesení, z nichž čtyři měla charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města. Převážnou většinu usnesení tvořily majetkové a bytové záležitosti.

Finanční příspěvky

Rada schválila poskytnutí příspěvku ve výši 14 000 Kč Ski klubu RD Rýmařov na uspořádání lyžařských závodů a závodů v přespolním běhu. Dále radní schválili

Radní schválili výpůjčku systému zasněžovacího zařízení v areálu zahrady Hedvy Ski klubu RD Rýmařov do 17. ledna 2020. Podmínkou je, že Ski klub bude zajišťovat provoz, údržbu a opravy zařízení včetně přenesení odpovědnosti za bezpečnost provozování

zařízení. Rada dále schválila zprávu o hospodaření společnosti Teplo Rýmařov, s. r. o., za rok 2005 a zprávu o hospodaření společnosti Městské služby Rýmařov, s. r. o., za rok 2005 a vzala na vědomí zprávu o hospodaření společnosti Spojené lesy, s. r. o., za rok 2005.

Gymnázium Rýmařov
Gymnázium Rýmařov
Občanské sdružení Stránské
Základní umělecká škola
Junák
Junák
Hasiči Janovice
Svaz Němců
Střední škola Rýmařov

Návštěva litevského pěveckého souboru
Oslavy 60. výročí založení českého gymnázia
Oslavy 686. výročí založení obce Stránské
Projekt Baroko
Cena Indiana Jonese
Pravidelná činnost
Memoriál Jirky Pítnera
Doprava na setkání rodáků
Naučme se dovednostem v oboru - projekt s Ozimkem

15 000 Kč
6 000 Kč
5 000 Kč
13 000 Kč
20 000 Kč
5 000 Kč
5 000 Kč
5 000 Kč
18 000 Kč

Celkem: 92 000 Kč

Rada města schválila účast na projektu „Podpora žen při uplatnění na trhu práce a zvýšení účasti žen v podnikání na Bruntálsku“ bez finanční podpory. Cílem projektu, se kterým přichází Regionální klub Moravské asociace podnikatelek a manažerek v Bruntále (dále jen RK MAPM), je vybudování sítě poradenských center v okrese Bruntál (Krnov, Rýmařov,

Bruntál) a vzdělávacího střediska v Bruntále, které nabídne motivační programy a vzdělávací aktivity včetně rekvalifikací. Tato zařízení budou sloužit ženám jako pomoc při jejich uplatnění na trhu práce a především v podnikatelské sféře. Zařízení vybudovaná v rámci projektu přispějí ke změně tradičního chápání role žen ve společnosti a k podpoře jejich sebevě-

domí, které povede k seberealizaci a získání zaměstnání. Podobná zařízení v regionu chybí, ačkoliv je v okrese Bruntál dlouhodobě vysoká nezaměstnanost a ženy jsou jí zasaženy ve vyšší míře než muži.

Partnery RK MAPM jsou Úřad práce Bruntál, hospodářská a agrární komora a města Bruntál, Krnov a Rýmařov. *JiKo*

Zvyšování nájemného v obecních bytech nebude razantní

Většina nájemníků bytů ve vlastnictví města Rýmařova jistě s napětím sledovala několikileté diskuse o úrovni nájemného a způsobu, jakým jeho výši přiblížit tržním cenám, které by umožnily vlastníkům domy opravovat a zároveň dosáhnout přiměřené výše zisku. Nájemné se naposledy zvyšovalo k 1. červenci 2002 a od té doby bylo zmrazeno, tzn. pokud nedošlo mezi nájemcem a pronajímatelem k dohodě o vyšší nájemného, neměl pronajímatel možnost nájemné jednostranně zvýšit. Pouze u nově uzavíraných nájemních smluv mohla být dohodou stran stanovena jiná výše nájemného. Této možnosti využívá město Rýmařov od října 2005, kdy začala být určitá skupina bytů pronajímána na základě vydražené smluvní výše nájemného. Na smluvní výši nájemného přistupují nájemci i pokud se rozhodnou podílet se na opravě domu v rámci pravidel o spoluúčasti nájemníků na opravách domu (vztahuje se jen na výměnu oken a zateplení fasády).

Výsledkem jednání o způsobu navyšování nájemného je přijetí zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Nájemné v bytech s regulovanou činží se podle tohoto zákona bude od ledna 2007 do roku 2010 zvyšovat v průměru o 14,2 procenta ročně.

Co to bude konkrétně znamenat pro nájemníky v Rýmařově? Navyšování se odvíjí od

lokality, velikosti obce a údajů o odhadních cenách nemovitostí ze statistiky nemovitostí. Pro Rýmařov představuje toto meziroční navýšení 6,6 %. Nájemné u bytů I. kategorie, které je k dnešnímu dni 15,23 Kč/m² za měsíc, se tedy změní následovně:

od 1. 1. 2007 na částku 16,24 Kč/m²,

od 1. 1. 2008 na částku 17,31 Kč/m²,

od 1. 1. 2009 na částku 18,45 Kč/m²,

od 1. 1. 2010 na částku 19,67 Kč/m².

Odhadní ceny nemovitostí ze statistiky nemovitostí se mohou v budoucnu změnit, tzn. výše uvedený vývoj nájmu může doznat nepatrných změn, jak směrem nahoru, tak směrem dolů.

Pro dokreslení - u průměrného bytu o velikosti 65 m² dojde podle dnešních propočtů k navýšení čistého nájmu ze současných 990 Kč/měsíc na 1.278 Kč/měsíc v roce 2010. Stále tedy platí, že největší položku spojenou s bydlením budou představovat náklady na vytápění, energii apod. Po uplynutí čtyřletého období nebude možné jednostranně navyšování provádět.

A co přinese nájemníkům schválená novela občanského zákoníku? Hlavním obsahem novely je oslabení prodloužení nájemních vztahů a zpřísnění postupu vůči nájemcům, kteří porušují své povinnosti. V případě přechodu nájmu bytu na vnuky nájemce, musí vnuci nově prokázat, že s nájemcem žili ve společné domácnosti nepřetržitě alespoň po dobu tří let před je-

ho smrti, resp. opuštěním domácnosti, a nemají vlastní byt. Podle původní podoby zákona prokazovali vnuci nájemce, že s ním žili ve společné domácnosti v den nájemcovy smrti, resp. v den opuštění domácnosti. Došlo k posílení práv nájemců služebních bytů, kterým se nájem uzavřený po dobu výkonu práce pro pronajímatele mění na nájem na dobu neurčitou, pokud přestali pro pronajímatele pracovat z vážných důvodů. Za vážné důvody je považován mimo jiné odchod do starobního nebo invalidního důchodu nebo výpověď daná pronajímatelem z důvodu organizačních změn. Novela umožňuje výpověď z nájmu bez přivolení soudu, jestliže nájemce hrubě porušuje dobré mravy v domě, jestliže třikrát nezaplatí nájemné a zálohy na službu, má-li nájemce dva nebo více bytů, neuzívá-li nájemce byt bez vážných důvodů a užívá-li byt zvláštního určení, ale není zdravotně postiženou osobou. V případě, kdy nájemce nesouhlasí s výpovědí, má právo podat ve lhůtě šedesáti dnů žalobu na určení neplatnosti výpovědi. Pronajatý byt lze jinému přenechat do podnájmu jen s písemným souhlasem pronajímatele na základě písemné smlouvy o podnájmu. Schválení novely občanského zákoníku přispělo k vytvoření podmínek pro narovnání dlouhodobě neřešené situace v oblasti nájmu bytů a vyvážení vztahu mezi pronajímatelem a nájemcem bytu. *Ing. Lenka Vavříčková, ředitelka Bytermu, s. r. o.*

MĚSTO RÝMAŘOV, náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov

Rada města Rýmařova v y d á v á

o z n á m e n í o v y h l á š e n í konkurzního řízení
na funkci ředitele/ky příspěvkové organizace

Mateřská škola Rýmařov, Revoluční 30, okres Bruntál

- Požadavky:**
- odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost a pedagogická praxe podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých předpisů;
 - plná způsobilost k právním úkonům;
 - znalost problematiky řízení a obecně závazných právních předpisů zejména v oblasti školství;
 - občanská a morální bezúhonnost;
- Náležitosti přihlášky:**
- přihláška (uveďte kontaktní adresu, telefon, případně e-mail);
 - životopis (s uvedením odborných znalostí a dovedností);
 - čestné prohlášení o průběhu jednotlivých zaměstnání;
 - ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání (diplom i vysvědčení);
 - lékařské potvrzení o zdravotní způsobilosti vykonávat funkci ředitele;
 - čestné prohlášení o plné způsobilosti k právním úkonům v souladu s § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů;
 - úředně ověřený doklad o absolvování studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti řízení školství, případně jeho doložení do 2 let ode dne nástupu do funkce ředitele/ky školy;
 - výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců) nebo doklad o jeho vyžádání;
 - koncepce rozvoje školy (maximálně 5 stran formátu A4).

Předpokládaný termín nástupu do funkce **1. 7. 2006.**

Ke konkurznímu řízení budou přijaty přihlášky doložené kompletními doklady (přihlášku, životopis, čestné prohlášení a koncepci rozvoje školy vlastnoručně podepište).

Termín podání přihlášek do: **24. 5. 2006.**

Přihlášky zasílejte doporučeně na adresu: Městský úřad Rýmařov, odbor školství a kultury, náměstí Míru 1, 795 01 Rýmařov.

Obálku označte slovy KONKURZ - NEOTVÍRAT.

Bc. Leona Pleská, vedoucí odboru školství a kultury

Odbory MěÚ informují

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Komunitní plánování sociálních služeb v Rýmařově II. část

Sociální služby - co se za tímto pojmem skrývá?

Sociální služby pomáhají lidem žít běžným životem - umožňují jim pracovat, nakupovat, navštěvovat školy, navštěvovat místa víry, účastnit se aktivit volného času, starat se sám o sebe a o domácnost apod. Zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti života.

Sociální služby zahrnují činnosti, které poskytují lidem v nepříznivé sociální situaci podporu při so-

ciálním začleňování a ochranu před sociálním vyloučením s cílem umožnit jim zapojení do běžného života společnosti. Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským pro-

středím, psycho- a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

Poskytování sociálních služeb může mít různé formy, a to ambulantní, pobytovou nebo terénní.

Pobytovými službami se rozumí služby, které jsou spojeny s ubytováním v zařízeních sociálních služeb (domovech důchodců, domovech pro osoby se zdravotním postižením, chráněném bydlení,

azylových domech apod.). **Ambulantní služby** jsou ty, za nimiž osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do určitého zařízení (např. centra denních služeb, odlehčovacích služeb, denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením atd.). **Terénní služby** jsou poskytovány v přirozeném sociálním prostředí klientů, to je v jejich domácnosti, ve škole apod.

Jaké máme základní druhy sociálních služeb?

Sociální služby zahrnují tři základní oblasti: sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

1. Sociální poradenství

Poskytuje osobám v nepříznivé sociální situaci potřebné informace přispívající k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Poradny nabízejí podporu prostřednictvím poskytování rad o právech, povinnostech a oprávněných zájmech, zastupování nebo doprovázení. Základní sociální poradenství je součástí každé ze všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství zahrnuje:

- občanské poradny;
- manželské a rodinné poradny;
- poradny pro oběti trestných činů a domácího násilí;
- poradenství pro seniory;
- sociálněprávní poradenství pro osoby se zdravotním postižením.

Přípravila Bc. Iveta Podzemná

Foto: www.komplan-bruntal2.wz.cz

Výnos dražby přinesl uspokojení

Ve čtvrtek 27. dubna se konala dlouho připravovaná dobrovolná dražba nemovitostí pana Cimera v Rýmařově. Dražily se dva objekty - buňka na Husově ulici a bytový dům s obchody a kanceláři na náměstí Míru. V prvním případě byla vyvolávací cena 500 tis. Kč a jediný účastník dražby - město Rýmařov - neměl o nemovitost ani po slevě na 350 tis. Kč zájem. Stavba nebyla vydražena a bude předmětem dražby v příštím období.

V případě nemovitosti na náměstí bylo zájemců šest. Vyvolávací cena byla odhadem stanovena na 8 500 tis. Kč a po zajímavém průběhu dražby byla vydražena na 10 200 tis. Kč. Město mělo v obou případech nemovitosti v zástavě za odkoupené pohledávky za panem Cimerem. Ty před časem získalo od KB, a. s., za 7 mil. Kč spolu se zástavami, kterými samo město ručilo v minulosti na uvedené domy. Jako zástavce má

město právo být přednostně uspokojeno z výnosu dražby a očekáváme, že výnos překročí uvedených 7 mil. Kč, za které jsme pohledávky odkoupili. Ukončili jsme tak konečně dlouhou kauzu zástav poskytnutých kdysi panu Cimerovi s minimálním dopadem na majetek a výdaje města, která svého času hrozila ztrátou 110 bytů a šesti nebytových domů ve městě.

starosta Ing. Petr Klouda

Město přivítalo tři desítky malých občánků

S příchodem jara začíná nový život, nový život po dlouhé zimě. Všechno je probouzeno hřejivými slunečními paprsky. Živočiškové se toužebně vyhřívají a nabírají síly. Pro rostlinstvo začíná období vegetace. Na svět přicházejí noví tvorečkové, začíná růst tráva, lidé se těší na teplejší část roku.

Zpravidla také na počátku jara připravuje město Rýmařov první vítání nových občánků města, které je organizováno jednou za čtvrt roku v reprezentativních prostorách koncertního sálu Základní umělecké školy Rýmařov. První letošní ceremoniál se uskutečnil v sobotu

22. dubna. Na slavnostní vítání bylo pozváno téměř třicet občánků narozených od října 2005 do března 2006. Vítání dětí zahájila zastupitelka města a předsedkyně komise pro společenské záležitosti (KPSZ) Květoslava Sicová, oficiální část vede již několik let zastupitelka a členka KPSZ Božena Filipová. Malým občánkům popřál do života také starosta Petr Klouda a s voničkou básní uvítali novorozence žáci Základní školy Rýmařov, kteří rodičům dětí předali kytičky a malým oslavencům upomínkový dárek v podobě malého plyšáka. V sobotním odpolední se uskutečnila celkem tři vítání dětí.

Nejstarší pozvanou holčičkou byla Diana Blahušová (21. 11. 2005), nejmladší Anežka Vrbová, která se narodila 4. února 2006, nejstarším chlapčkem byl Pavel Raška (31. 10. 2005) a nejmladším František Tomov (21. 3. 2006). Převažovali chlapečci, těch bylo celkem 15 z celkového počtu se-

dmadvaceti pozvaných.

Při zápisu do pamětní knihy zazněla jména Pavel, Diana, Jiří, Markéta, Michaela, Renata, Barbora, Bára, Lucie, Matouš, Vanesa, Přemysl, Rostislav, Natálie, Vendulka, Vojta, Anežka, Radek, Daniel, Tobias, Jakub, Nikolas, Adam, Štěpán a František.

A tak díky obětavosti všech, kdo se nezištně podílejí na pravidelné přípravě a vlastním vítání dětí do života, ať jsou to zdravotní sestry, zástupci města nebo hudebníci, mohou mít rodiče narozených dětí pěknou vzpomínku na počátek života svých synů a dcer. JiKo

Starosta Petr Klouda přeje manželům Gerhardovým, jejichž Vendulka byla prvním narozeným občánkem roku 2006

Zdravotnictví

Nemocnice usiluje o značku kvality

Podhorská nemocnice se připravuje na akreditaci. Chce tak dát pacientům jistotu, že poskytují kvalitní a moderní lékařskou péči, je vstřícná k nemocným, respektuje jejich práva a snaží se vytvořit příjemné prostředí. Získání akreditačního certifikátu je totiž jakousi značkou kvality.

„Tento krok je pro nás logickým vyústěním naší trvalé snahy zvyšovat kvalitu péče o pacienty, ale i kvalitu všech činností, které s péčí o nemocné souvisí, a to samozřejmě na obou pracovištích, v Rýmařově i v Bruntále,“ vysvětlil ředitel Podhorské nemocnice MUDr. Marián Olejník.

Během přípravy k akreditaci nemocnice vypracovává a naplňuje tzv. akreditační standardy. Vše pak zakončí svým několikadenním zevrubným šetřením nezávislá Spojená akreditační komise ČR (SAK). „Pokud naplníme veškeré požadavky SAK, získáme akreditační certifikát, který je jakýmsi vysvědčením o tom, že nemocnice splňuje požadavky na kvalitu a bezpečnost

poskytované péče,“ řekl ředitel. Akreditace se týká nemocnice jako celku. To znamená, že bude postihovat nejen lékařsko-ošetrovatelskou péči, diagnostiku, vzdělávání a profesionalitu personálu či práva pacientů, ale bude také řešit technicko-hospodářské úseky.

Příprava k akreditaci samozřejmě neznamená, že by v současné době nemocnice kvalitní péči svým pacientům neposkytovala. „Problém je spíše v tom, že činnost zdravotnického zařízení je v současnosti velmi těžko hodnotitelná, protože ne vždy jsou veškeré děje přesně popsány a kvantifikovány. Příprava k akreditaci nás nutí jednotlivé činnosti přesně definovat, pokud možno co nejlépe kvantifikovat a objektivizovat, což vyplývá z akreditačních standardů. Závěrečné hodnocení SAK je potom jakýmsi nezávislým pohledem zvenčí,“ upřesnil ředitel MUDr. Marián Olejník.

Akreditace nebude znamenat pro vedení nemocnice jen získání certifikátu jako listiny.

„Tímto krokem chceme zahájit trvalý proces vnitřní kontroly. Zároveň bychom rádi získali objektivní údaje. Ty nám umožní hodnověrně srovnávat úroveň léčebné a preventivní péče s ostatními zařízeními, které procesem akreditace projdou. Kvalita a bezpečnost poskytované péče je pro vedení nemocnice naprostou prioritou. Tento proces vnímáme jako trvalý,“ uvedl ředitel. Každé tři roky potom bude SAK podrobně kontrolovat, zda nemocnice splňuje veškeré požadavky kladené na akreditované zdravotnické zařízení.

„Příprava k akreditaci představuje pro nemocnici dlouhou a mnohdy i obtížnou cestu. Jsme však všichni přesvědčeni, že se úsilí spojené s akreditací nám všem, tedy zdravotníkům i pacientům, vyplatí. Pro další zdravý vývoj nemocnice je takový krok nezbytný. Kvalitní zpětná vazba veřejnosti nám tento proces výrazně usnadní,“ dodal ředitel.

Simona Součková, tisková mluvčí

Téma vydání

Jarní úklid: silnice a chodníky

Duben byl v Rýmařově opět ve znamení velkého jarního úklidu. Řidiči při parkování musí brát ohled nejen na úklid vozovek, ale i na současně probíhající rekonstrukce komunikací a sídliště.

Dlouhá zima konečně skončila a probouzející se příroda nám dává novou chuť do života. Jaro je tady a s ním i pravidelný jarní úklid. Stejně jako každý rok se i letos v ulicích našeho města objevily velkokapacitní kontejnery, do nichž občané mohli umístit objemný odpad, který se jim přes zimu nashromáždil. Kontejnery pak byly pravidelně vyváženy v rámci mobilních svozů, jejichž termín se kvůli dlouhé zimě a přetrvávající sněhové pokrývce o týden opozdil. Občané mohli tedy využít této „vymoženosti“ (mobilních svozů) a vynášet ze sklepů, bytů či půd nepotřebné harampádí, které zaměstnanci Městských služeb vyřídili a odvezli. Samozřejmě s výjimkou skla, papíru a plastů - to vše patří do barevně odlišených nádob na tříděný odpad. Stavební nebo nebezpečný odpad (lednice, akumulátory, pneumatiky, televizory apod.) mají své místo na recyklačním dvoře nebo na speciálních skládkách. Ale jaksi se stalo zvykem, že lidé nedbajíc této zákonitosti vyhazují vše, na co přijdou a co se jim zkrátka nehodí „do krámu“. Svědčí o tom také obrovská hromada, kterou musely Městské služby vyvézt z města. „Odvezli jsme z ulic asi sedmdesát tun odpadu včetně 15 televizorů, 25 lednic, 24 autobaterií, 210 kg nejrůznějších barev, 45 kusů pneumatik a 35 kg olejí. Znovu upozorňuji, že tyto věci

tam vůbec neměly co dělat, nebo měly být předány pracovníkům osobně,“ zdůraznil ředitel Martin Vala. Letošní svozy přitom nebyly co se týče množství odpadu výjimečné. Podílelo se na nich asi patnáct zaměstnanců Městských služeb, dvě nákladní vozidla, dva „kuka“ vozy a traktor s vlečkou na odvoz nebezpečného odpadu. Nepořádku, který se objevil na ulicích a chodnicích poté, co roztál sníh, bylo opravdu mnoho. V ulicích ještě teď na některých místech leží zbytky posypového materiálu, na chodnicích bylo vidět vše, co postupně zapadávalo do sněhových závějů. Radnice znovu investuje do úklidu, který zasáhne kompletně všechny ulice. „Na jaře pravidelně provádíme komplexní úklid městských vozovek, k tomu se přidá úklid chodníků a přilehlé zeleně,“ vy-

to již vidět, například na Havlíčkově ulici, kde byla vozovka opravena tzv. nástřikem. Národní ulice byla opravena provizorně vzhledem k tomu, že má letos projít kompletní rekonstrukcí, včetně oprav mostů.

řada úkolů: dokončit úklid města, zahájit údržbu zeleně, zejména sečení trávy, která za pár dnů rychle povyroste, a podílet se na revitalizaci sídliště Příkopy. „Jsme subdodavatelem firmy pana Šopíka, který je hlavním garantem projektu revitalizace sídliště Příkopy, Městské služby jsou zase generálním dodavatelem dětských atrakcí, hřišť a podobně,“ upřesnil Martin Vala. Děti i dospělí se mohou těšit na nové dřevěné prolézačky či kvalitnější sportovní zázemí - hřiště na umělém antukovém koberci pro volejbal, líný tenis a další využití. Pomozme přírodě a udělejme si společnými silami kolem sebe trochu útulno. Pojdme pomoci městu uklidit tam, kde jeho zaměstnanci svými silami či prostředky již nestačí, kolem vlastních domů. Vzorem nám mohou být například nájemníci z bytového domu na Hornoměstské ulici 65 nebo zaměstnanci Mototechny na Revoluční ulici při čištění výloh a podezdávek (viz foto). JiKo

Jarní úklid po svém

Před Velikonocemi jsem dělala důkladný jarní úklid. Když jsem byla hotová, pěkně jsem si ještě leštěnkou natřela podlahu v kuchyni. Vždycky jsem si nechávala první nátěr dvě hodiny zaschnout a pak jsem to celé natřela nanovo.

Sedím a odpočívám mezi těma dvěma nátěry. Přiběhla vnučka: „Co děláš, babi?“ „Nic, čekám, až mi zaschne pasta na zemi.“ Vnučka konstatovala, že ten můj nátěr vypadá nějak divně. „No, já se také divím, že to dnes nějak neschne.“ Vnučka vzala do ruky lahvičku s leštidlem a vyprskla smíchy. „Ale babičko, vždyť to je umělé hnojivo na kytičky!“

Lahvičky to byly skoro stejné. Na písmo nevidím, a tak jsem sáhla po té větší.

Helena Gröningerová

světluje ředitel Městských služeb Martin Vala, který má jarní úklid ve městě na starost. Mimočodem, na jarní úklid radnice vyčlenila více jak čtyři miliony korun. Částka zahrnuje také opravy děravých komunikací po zimě. Ostatně na některých místech je

Městským službám od 1. dubna vypomáhají občané určením pro veřejně prospěšné práce, těch je stejně jako vloni patnáct. „Podílejí se zejména na úklidu nepořádku po zimě, čištění travnatých ploch a podobně,“ doplnil ředitel Vala. Stojí teď před ním

Představujeme současné zastupitele města

aneb

Koho při volbách letos (ne)zvolíme

Ivan Sigmund (ODS) se narodil 15. května 1952 v Rýmařově. Po dokončení základní devítileté školy nastoupil na Odborné učiliště v Břidličně a vyučil se elektrikářem. V současné době pracuje jako soukromý podnikatel v oblasti služeb obyvatelstvu se širokým zaměřením.

Ve které komisi či oblasti jste pracoval?

V hospodářské a kulturní komisi. **Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období nestihnete?**

Podařilo se mi přes všechny těžkosti vyplývající z daňové zátěže a omezených pracovních příležitostí udržet v chodu malou firmu, která k dnešnímu dni zaměstnává šest osob, a tím jsem částečně přispěl k naplňování volebního programu ODS v Rýmařově. Přál jsem si, aby průmyslová zóna byla co nejdříve využita k tomu, aby přinesla Rýmařovu pracovní pří-

ležitosti a prosperitu, bohužel myslím si, že do konce volebního období se to nepodaří. Patřím k těm privilegovaným, co mají to štěstí, že se narodili v Rýmařově, a já se k tomu hrdě při každé příležitosti hlásím. Proto je mi líto všech budoucích občánků, že nebudou moci mít tenž pocit - za velký problém považují ukončení poskytování zdravotní péče Nemocnice Rýmařov v původním rozsahu.

Kde vidíte problémy či rezervy?

Největší problém vidím v rozvoji pracovních příležitostí na Rýmařovsku, kam je velmi špatná dostupnost po špatných cestách. To se částečně napravuje, a tak věřím, že se vše zlepší.

Co byste ve městě zlepšil hned a co v budoucnu?

Opravil bych nekalitně provedené fasády domů na náměstí a v přilehlých ulicích. V budoucnu se těším na rekonstrukci náměstí a úpravy areálu „Flemišky“ a koupaliště.

Komu byste poděkoval za spolupráci v tomto volebním období?

Poděkoval bych dobrým lidem,

kolegyním a kolegům se zastupitelstva, kteří usilovně pracují pro to, aby se nám na Rýmařovsku žilo lépe.

Chtěl byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Ano, chtěl bych kandidovat za ODS.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste rád uvedl?

Přeji všem lidem pevné zdraví.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěl strávit den?

Už jsem strávil. Byl to pohádkový stařeček, ale neviděl jsem ho, stejně jako nikdy neuvidíte Ježíška.

Jaké přání by vám měl splnit kouzelný dědeček?

Jako malý kluk jsem chodil okolo „Zdaru“ (prodejna hraček na náměstí) a s úporností dětem vlastní jsem toužil po „pásáku“ na baterky. Rodiče mně ho nikdy nekoupili. Nechal jsem ležet na školní lavici svačinu, o přestávce zmizela, a tak jsem se domníval, že si ji vzal kouzelný děda a splní mi přání - dostanu „pásák“? Přání se mi splnilo teprve nedávno - „pásák“

není ale jenom můj, řekl bych, že patří nám všem. Tento buldozer se proháněl po moravskoslezských silnicích 200 kilometrovou rychlostí. Tak bylo mé přání splněno.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

John Lennon, ZZ TOP, ACDC, Beatles, Rolling Stones, Cream, Jimi Hendrix.

Koho nebo co byste si vzal s sebou na pustý ostrov?

Vzal bych si s sebou celou svoji rodinu s nalezeným pejskem Míšou. S manželkou bych dělal vše proto, aby tento ostrov přestal být pustým.

Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?

Mám rád ryby. Oblíbený spisovatel Jules Verne, film - Perný den. A oblíbená skladba? Těch je opravdu hodně. Vybral bych Mother od Johna Lennona, protože je výjimečná!

Vaše životní motto?

Optimismus.

Děkuji za rozhovor.

JiKo

Miroslav Vojáček (ČSSD) se narodil 27. července 1945 v Sezimově Ústí, okr. Tábor. Po roce se rodina odstěhovala do Malé Moravy u Hanušovic, okr. Šumperk. V roce 1948 po smrti tatínka se maminka i se čtyřmi dětmi přestěhovala do Rýmařova, kde Miroslav Vojáček absolvoval základní školní docházku. Po ukončení 9. třídy nastoupil v Krnově do učebního oboru Opravář zemědělských strojů a po získání v ýučního listu začal pracovat v roce 1963 ve Strojní traktorové stanici (STS). Po roce 1970 nastoupil do podniku Státní statky Rýmařov, kde zůstal až do roku 1991, poté odešel do invalidního důchodu.

Ve které komisi či oblasti jste pracoval?

Pracuji v komisi dopravní, životního prostředí a regionálního rozvoje, dále v přestupkové komisi a v regionálním výboru. Dva roky jsem členem dozorcí rady společ-

nosti Městské služby, s. r. o., Rýmařov. V komisích se projednává nejrůznější problematika a neřeší ji jedinec, ale více členů komise. Nejvíce času zabere práce v komisi přestupkové, která za-

sedá každý měsíc. Za rok se projedná více jak 200 přestupků. Před jednáním je potřeba seznámit se s jednotlivými přestupky, což je časově velmi náročné, a i když jsem v důchodu, někdy je nutné omezit své osobní aktivity na úkor této přípravy.

Co se vám konkrétně podařilo uskutečnit z vašich plánů a co již do konce volebního období nestihnete?

Na tuto otázku se těžko odpovídá. Důležité je, aby ve městě fungovalo vše ke spokojenosti občanů a byly vyřešeny kauzy z minulosti. Těší mě, že se díky ČSSD podařilo získat dotaci na umělou leduovou plochu.

Kde vidíte problémy či rezervy?

Rezervy jsou určité všude a každý je musí hledat i u sebe. Největším problémem jsou finanční prostředky. Každý má jiný náhled na prioritní potřeb, a tudíž se nelze zavděčit všem.

Co byste ve městě zlepšil hned a co v budoucnu?

Věci, které by se daly ve městě zlepšovat, je mnoho. Vše se odvíjí od množství finančních prostředků. Určitě nejdůležitější je oprava všech cest a chodníků po zimě a využití průmyslové zóny. Pevně věřím, že s dokončením opravy silnice Dlouhá Loučka - Rýmařov zájem o průmyslovou zónu stoupne.

Komu byste poděkoval za spolupráci v tomto volebním období?

Všem, kteří pracovali pro rozvoj města. Všem členům, se kterými spolupracuji v komisích, členům zastupitelstva a hlavně vedení radnice, starostovi Petru Kloudovi, místostarostovi Jaroslavu Kalovi a vedoucím odborů životního prostředí a regionálního rozvoje Františku Čermákovi, kteří se nemalou měrou zasloužili o dotace pro město (kluziště, dům s pečovatelskou službou na Horn-

městské ulici, rekonstrukce Školní ulice v Janovicích, revitalizace sídliště Příkopy a další). V tomto volebním období nemělo město lehkou situaci. Muselo se vypořádat se zadlužeností cca 25 mil. korun z minulého období. Jsem přesvědčen, že pod tímto vedením se již něco takového nemůže opakovat.

Chtěl byste kandidovat do zastupitelstva města i v příštím volebním období?

Ano.

Máte nějakou zvláštní okolnost nebo připomínku, kterou byste rád uvedl?

V době, kdy jsem se zapojil do veřejného života, jsem neměl konkrétní plán. Při povodních, které postihly různá území v naší republice, jsem si vzpomněl na záplavy, které postihly i Rýmařov v 60. letech. Jako kluk si pamatuji, jak vypadal „Podolák“ dřív. Jak vypadá dnes - je strašně zanesený

a zarostlý náletovými dřevinami. V komisi ŽPaRR jsem na to několikrát upozorňoval, ale nic se neděje. Tyto záplavy se mohou kdykoliv opakovat v daleko větší míře než ve zmiňovaných šedesátých letech.

Se kterou pohádkovou bytostí byste chtěl strávit den?

S panem Tau.

Jaké přání by vám měl splnit

kouzelný dědeček?

Stálé zdraví pro celou rodinu a umožnit setkání s rodiči.

Kdybyste dostal šanci setkat se s významnou nebo zajímavou osobností (i nežijící), kdo by to byl?

Setkat se s Msgr. ThDr. Františkem Vaňákem, který zde působil skoro 40 let.

Koho nebo co byste si vzal s sebou na pustý ostrov?

Rychlý motorový člun a dostatek pohonných hmot pro návrat k rodině a přátelům. Nejsem samotář. **Vaše oblíbené jídlo, spisovatel, film, hudební skladba nebo zpěvák a proč?**

I když je žena výborná kuchařka, mám rád každé jídlo, které mi ovšem dieta dovolí. Oblíbení spisovatelé - Božena Němcová a Alois Jirásek. Film: z mládí

Michal Strogov a nyní - Jak vytrhnout velrybě stoličku či Jak dostat tatínka do polepšovny. Dávám přednost českým filmům. Jako občan města nemohu opomenout skupinu Pedagog, která nás provázela více jak 40 let.

Vaše životní motto?

Nenachází-li člověk klid v sobě, je zbytečné, aby ho hledal jinde.

Děkují za rozhovor.

JiKo

Marcela Staňková - kandidátka do Poslanecké sněmovny ČR

V minulém čísle Rýmařovského horizontu se vám představila paní Marcela Staňková, kandidátka č. 4 za KDU-ČSL pro letošní vol-

by do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Moravskoslezském kraji (připomínáme, že zároveň je jediným rýmařovským kandidátem ze všech politických stran, který tuto šanci má). V dnešním čísle pokračuje tento miniprofil částí přibližující její cíle v politické oblasti.

Co tedy Marcela Staňková slibuje voličům, pokud ve volbách uspěje?

Předně chce do politiky, která je jinak doménou mužů, vnést ženský pohled v tom nejlepší smyslu slova. Vyrovnávat mužskou soupeřivost a tvrdost pochopením, porozuměním, vcítěním se. „Politiku nevidím jako kolbiště, v němž je nutné soupeře zdeptat a porazit, ale jako prostor pro tvořivou spolupráci, pro hledání kompromisů, které mnohdy dokážou víc než nesmiřitelná zášť, silácká slova a gesta,“ říká Marcela Staňková a pokračuje: „Jsme již dva roky součástí Evropské unie, společného prostoru, na jehož „tvářnosti“ se podílejí i ženy. I jejich zkušenost proto mohu pro svou práci využít, neboť naše strana je součástí Evropské strany lidové.“

Své priority vidí takto: „Protože jsem svou profesí zdravotnice a řídím sociálně-zdravotní zaříze-

ní, chci se v parlamentu soustředit právě na sociální problematiku, na pomoc mladým rodinám a seniorům. To jsou dnes v naší společnosti nejvíce ohrožené sociální vrstvy a měly by požívat zvláštní ochranu. Stranou mě pozornosti ovšem nezůstanou ani jiné problémy, které sužují hlavně náš region - vysoká nezaměstnanost, kriminalita, špatné životní prostředí, otázky školství a zdravotnictví.“

Se svým názorem na paní Staňkovou i její kandidaturu se nám svěřil i starosta města Ing. Petr Klouda: „Mám velkou radost z toho, že se paní Staňkové podařilo prosadit na volitelné místo na kandidátce KDU-ČSL do parlamentu. Myslím, že ji dobře znám, a vždycky obdivuji její schopnosti - především inteligenci, vytrvalost, pracovitost a nesmírný zápal pro věc. To, co dokázala za dobu svého působení v Diakonii - vybudovat expandující organizaci s působností na většině okresu,

vybudovat od práce nad projektem až po investici a zprovoznění Dům odpočinku ve stáří v Dolní Moravici a přitom ještě zajistit chod domácnosti, před tím nelze než smeknout. Přitom si myslím, že právě v případě jejího zvolení do parlamentu nepůjde v žádném případě o tuctového poslance, který v klidu užívá čtyřletého volebního období nebo jen při hlasování manévruje dle požadavku svého stranického vedení. Z její práce v zastupitelstvu města vím, že jí jde o věcné řešení problémů, že umí výborně komunikovat se svým okolím a svoje názory prosadit. Proto by její zvolení do parlamentu nepochybně znamenalo přínos pro celé naše město. Je velkou patriotkou a v dnešním systému získávání informací a dotací by městu a regionu určitě velmi pomohla. Moc bych jí i městu přál, aby získala potřebný počet preferenčních hlasů a byla zvolena.“

Redakce

Školství

Rýmařovské střední školy přijímaly nové studenty

V pondělí 24. dubna se na středních školách v Rýmařově konala první kola přijímacích zkoušek do denního studia. Kapacita tříd nebyla všude naplněna, takže školy vyhledávají i druhé kolo přijímacích. Gymnázium Rýmařov bude pořádat druhé kolo přijímacích zkou-

šek v oboru čtyřletého studia, kde k naplnění maximální kapacity třiceti studentů ve třídě zbývají ještě čtyři volná místa. Termín druhého kola je 9. května. Podmínky přijetí do prvního ročníku jsou stejné jako v prvním kole, vedle prospěchového průměru z pololetí 9. tří-

dy základní školy se zohledňují výsledky písemných testů SCIO z matematiky, českého jazyka a obecných studijních předpokladů a případná úspěšná účast žáka ve vědomostních soutěžích, olympiádách či přehlídkách.

Naopak maximální počet studentů primy osmiletého studia (28) byl naplněn již po prvním kole. Letos se na osmileté gymnázium přihlásilo 41 zájemců. Nárůst zájmu o studium na rýmařovském gymnázium připisuje ředitelka Zdena Kovařková mimo jiné větší profílaci školy na výuku cizích jazyků. Střední škola, Rýmařov, p. o., letos poprvé přijímala studenty do nově otevřeného maturitního oboru Hotelnictví a turismus. Do prvního kola se přihlásilo 31 uchazečů, 27 bylo přijato a k naplnění kapacity třídy jsou ještě tři místa volná. Případní zájemci mají druhou šanci absolvovat písemné testy z matematiky, českého jazyka

a všeobecných znalostí se zaměřením na chemii, přírodopis a zeměpis ve druhém kole přijímacích, které se bude konat 24. května.

K přijetí do tří učebních oborů na Střední škole, Rýmařov, tj. Opravář zemědělských strojů, Kuchař-číšník pro pohostinství a rovněž nově otevřený obor Hutník, nebylo skládání písemných testů zapotřebí. Ve všech těchto oborech přesto zůstávají volná místa. Škola ve druhém kole může ještě přijmout čtyři opraváře, osm kuchařů-číšníků a dva hutníky.

Soukromá střední škola Prima letos jako každý rok nabírala studenty bez přijímacího řízení, k 26. dubnu přijala 38 studentů, z toho 18 do oboru Veřejnosprávní činnost a dvacet pro Management a turismus. První z oborů je tím již zaplněn, ke studiu cestovního ruchu se mohou zájemci ještě přihlašovat, ve třídě prvního ročníku jsou dosud čtyři volná místa. ZN

Ilustrační foto z loňského Dne otevřených dveří na Gymnázium Rýmařov

Studenti gymnázia podruhé účastníky modelu Spojených národů

Již podruhé se letos studenti rýmařovského gymnázia Magdalena Pechová, Pavel Buršík, Martin Dutkiewiç, Martin Řezníček a Jakub Vintrlík (tentokrát v roli zástupců Vietnamské socialistické republiky) a Lucie Linhartová, Michaela Gajdošová a Michaela Jiroušková (jako zástupci jiných zemí) zúčastnili Pražského modelu Spojených národů (PMUN). Tento model funguje již jedenáctým rokem a má podporu Ministerstva zahraničních věcí ČR, Úřadu vlády

ČR či velvyslanectví Velké Británie. Jeho smyslem je seznámit středoškolské studenty s fungováním OSN a probudit v nich zájem o mezinárodní dění a politiku.

Letošní „Závěrečná konference“ se konala 6. - 10. dubna v Černínském paláci (sídle ministerstva zahraničních věcí) a záštitu nad ní převzal ministr zahraničních věcí Cyril Svoboda a primátor hlavního města Prahy Pavel Bém.

Konference byla vyvrcholením

Fota: archiv Gymnázia Rýmařov

šestiměsíční tvrdé práce studentů, kteří se snažili co nejlépe připravit na všechna setkání, tzv. workshopy, během nichž se rozebíraly závažné celosvětové problémy, například mezinárodní obchod s lidmi aj. Každý měsíc od listopadu do března se konal jeden takový workshop, jehož hostem byla vždy nějaká zajímavá osobnost (například Bill Martin či válečná zpravodajka žijící v Afghánistánu Petra Procházková) se stejně zajímavou přednáškou pro studenty.

Účast na celé akci přispěla k lepší znalosti mezinárodní politiky a umění diplomacie mezi studenty, naučili se také kultivovaně prosazovat zájmy svého přiděleného státu na mezinárodním poli, což jsou dovednosti uplatnitelné i v soukromém životě. Poděkování patří především paní profesorce Zdeňce Sedláčkové za ochotu připravit a doprovázet studenty a SRPŠ gymnázia za finanční podporu.

*Za všechny zúčastněné
Magdalena Pechová, septima*

Rýmařovsko se prezentovalo také v Ostravě

Ve dnech 21. - 23. dubna se konal v Ostravě na Černé louce další ročník výstavy Dovolena 2006, kterého se zúčastnily cestovní kanceláře z celé ČR a většina krajů i měst Moravskoslezského kraje. Nechyběla zastoupení ze Slovenska a Polska, a tak měli návštěvníci z čeho vybírat. Poprvé se se samostatným stánkem zúčastnilo město Rýmařov, což je zásluha místostarosty Jaroslava Kaly, který tuto účast prosadil ve vedení města. Služby ve stánku zajišťovali učitelé a studenti SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov, oboru Management a turismus, a přestože většina

z nich má bydliště v Ostravě, dokázali všem zájemcům, kteří se u stánku zastavili, poradit. Ve stánku s názvem Rýmařovsko mohli zájemci najít možnosti ubytování ve městě i v okolí, náměty na vycházky a výlety, lyžařské trasy, barevné publikace o městě Rýmařově i o Jeseníkách, nabídky hotelů a služeb a zájem byl také o mapky města a okolí. V pátek jsme zkusili vyhlásit malou anketu a ptali se návštěvníků výstavy, kteří se zastavili u stánku, zda vědí něco o Rýmařovu. Nebylo to valné. Většina znala Rešovské vodopády nebo hrad Sovinec. Proto bude nutné

příští rok účast na výstavě ještě rozšířit a naučit Ostraváky jezdit nejenom do Beskyd, ale také do Jeseníků.

Před slavnostním zahájením výstavy, kterého se zúčastnil hejtman kraje Evžen Tošenovský a většina starostů měst z našeho kraje včetně starosty města Rýmařova Petra Kloudy a starosty Břidličné Miroslava Volka, vystoupila také skupina mažoretek SSOŠ Prima, s. r. o., pod vedením Jany Polákové, která sklídila velký úspěch a zahájila tak prezentaci města.

*Mgr. Ludmila Pelková,
SSOŠ Prima, s. r. o., Rýmařov*

Miss Prima 2006

V dubnu na naší škole proběhl již 4. ročník soutěže Miss 2006. Soutěže se zúčastnilo 14 dívek, které soutěžily ve čtyřech disciplínách. Po představení soutěžících ve společenských šatech následoval vlastní program, který si děvčata připravila, aby prezentovala své dovednosti. Ve volné disciplíně dívky přednášely básně, ukázaly své pohybové dovednosti tanečním vystoupením apod. Dalším úkolem soutěžících bylo představit porotě svou oblíbenou osobnost. Mezi osobnostmi se objevili populární zpěváci, herci, ale také blízcí rodinní příslušníci. Posledním úkolem bylo odpovědět na zálučné otázky poroty složené ze studentů školy a dvou pedagogů. Porota měla hodně práce vybrat tu „nejlepší“, protože u všech se projevila velká

snaha. Nakonec musela udělit i 4. místo, které obsadila Bára Janáková ze 4. C, II. vicemiss se stala Veronika Kavanová z 1. B, I. vicemiss Karolína Vozábalová z 1. A a miss pro rok 2006 byla vyhlášena Monika Reinleinová ze 4. A. Vítězky se těší na městské kolo soutěže „Osobnost“. Nesmím zapomenout, že mezi jednotlivými disciplínami vystupovali studenti: Zuzana Janoušková s břišními tanci, hudební kroužek Domova mládeže a švédská skupina ABBA, která měla velký úspěch ve složení: Petr Bernátek, Jaroslav Urbanec, Jan Prokeš a Pavel Doležal. Celá akce proběhla v prostorách školy, ve které jsme tentokrát slyšeli potlesk, smích a skandování.

Ludmila Axmanová, SSOŠ Prima, s. r. o.

Fota: archiv SSOŠ Prima

Mladíci zranili policistu

Nehezkou pomlázku přineslo Velikonoční pondělí dvěma sourozencům z Rýmařova. Dopoledne zazvonila u dveří domu na náměstí Míru dvojice opilých 18letých mladíků. Když jim přišel 21letý muž otevřít, fyzicky ho napadli. Vyvlekli jej na náměstí, surově zbili a pak znovu vtáhli do domu. Násilím a s výhrůzkami muže dovlekli do třetího patra a vtrhli do bytu jeho sestry. Také ta byla napadena. Jeden z mladíků ji držel pod krkem a žádal po ní peníze.

V té době již byl incident oznámen na linku 158. Obvinění však napadli i přivolaného policistu. Jeden z útočníků sice šel dobrovolně ke služebnímu vozidlu, druhý však neustále policistu urážel a snažil se utéct. Muže zákona, který se jej snažil zadržet, přitom udeřil do obličeje. Pak se do útoku na policistu zapojil i druhý obviněný. Policista oba útočníky zapacifikoval a za asistence přivolaných kolegů zadržel. Mladíci byli umístěni do cel. Jeden z nich je nyní stíhán na svobodě, na druhého byl podán podnět na vzetí do vazby. Oběma podezřelým bylo naměřeno více jak 1,5 promile alkoholu.

Zloděje lákalo jídlo

V noci z 18. na 19. dubna rozbil neznámý pachatel výlohu prodejny potravin na Nábřežní ulici v Břidličné. Dostal se dovnitř a z obchodu si odnesl cigarety, čínské polévky, paštiky, masové konzervy, chléb a drobné mince. Celkem způsobil škodu za téměř 22 tisíc Kč.

Vztáhl ruku na děvče

Pro trestný čin výtržnictví byl v těchto dnech obviněn 20letý mladík z Rýmařova. Skutku se měl dopustit 22. března v restauraci na třídě Hrdinů v Rýmařově, kde po hádce a vulgárním urážení udeřil do obličeje 17letou dívku. Obviněný je stíhán na svobodě.

Agresivní mladík shodil muže se schodů

Bruntálský policejní inspektor zahájil stíhání 25letého muže ze Šumperska pro trestné činy výtržnictví a ublížení na zdraví. Mladík je obviněn, že 12. března v noci na chodníku mezi Nábřežní a Sokolovskou ulicí v Břidličné napadl 35letého muže. Shodil ho se schodů a pak ho několikrát udeřil pěstí do tváře a kopal do těla. Poškozenému způsobil rozsáhlá poranění obličeje.

Podnikatel z Ryžoviště neodváděl daně

57letý muž z Ryžoviště je stíhán pro trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Jako soukromý podnikatel již od května 2003 neodváděl povinné odvody za zaměstnance své firmy, ačkoliv tyto platby byly sráženy z jejich platů. Zadržené částky použil pro další činnost firmy, přestože si byl vědom, že nebude schopen dluh uhradit. Celkově způsobil škodu za více než 123 tisíc Kč.

Mobil policisté vypátrali

Moderní technika policistům umožnila vypátrat mobilní telefon, který 26. února večer ztratila před restaurací na Sokolovské ulici v Rýmařově 23letá majitelka. Z trestného činu zatajení věci byl obviněn 29letý muž z Rýmařova. Telefon za více jak 9 tisíc Kč našel ve sněhu, simkartu vyhodil do kontejneru a přístroj užíval pro svou vlastní potřebu. Po dvou měsících se telefon vrátil původní majitelce.

Další varna pervitinu odhalena v Břidličné

Bruntálským policistům se v těchto dnech podařilo odhalit další varnu pervitinu a zadržet celkem pět osob. Ve čtvrtek 27. dubna bylo zahájeno stíhání

21letého mladíka z Břidličné pro trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů. Je obviněn, že několika osobám ve věku od sedmnácti let předal metamfetamin. Také půjčoval svůj byt k výrobě drogy 33letému výrobci, ježmuž pervitin pomáhal vyrábět.

V této kauze byli obviněni další tři muži. Kromě 33letého výrobce z Břidličné to byli 19letý mladík z Rýmařovska a 23letý muž z Břidličné. Ti se měli podílet jak na výrobě, tak na následné distribuci drogy a pervitin sami užívat. Při výrobě hrál nejdůležitější roli nejstarší z obviněných. Mezi uživatele patřilo rovněž několik dívek a žen z Břidličné. Policisté nyní prověřují i důvodné podezření, že jeden ze zadržovaných se mohl dopustit majetkové trestné činnosti.

Okraden ve spánku

21letý muž z Horního Města byl 27. dubna okraden v baru na Stodolní ulici v Ostravě. Neznámý pachatel využil toho, že mladík nad ránem usnul u stolu, a z kapes mu odcizil mobilní telefon, peněženku se všemi doklady, z ruky značkové hodinky a z krku řetízek. Z platební karty okradeného krátce nato vybral z bankomatu 500 Kč. Celkem mladíkovi z Rýmařovska způsobil škodu za více jak 11 tisíc Kč.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Noční akce mladistvé pod vlivem alkoholu neodhalila

V pátek 21. dubna 2006 proběhla v Rýmařově a Horním Městě další z řady plošných kontrolních akcí v restauracích, barech a diskotékách. Tentokrát ovšem policisté a pracovníci odboru sociálních věcí žádné nezletilé opilce neodhalili. V průběhu kontrolní akce navštívili sedm restauračních zařízení v Rýmařově a Horním Městě, avšak v žádném z nich nezjistili případ podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let.

Foto: redakce

Řidič skončil v poli

Neopatrná jízda se nevyplatila řidiči Renaultu, který 26. dubna projížděl mezi Dolní Moravicí a Rýmařovem. V zatáčce dostal smyk a skončil v poli, kde se auto převrátilo. Hmotná škoda činí 80 tisíc Kč.

Foto: archiv PČR Bruntál

Kam na výlet

Za památnými stromy Janovic a Staré Vsi

Letošní jaro rychle dohání, co svým pozdním příchodem zameškalo. V okolní přírodě začíná převažovat zeleň, rozkvétají stále nové jarní květy a časné ptáci vyzpěvování nedává mnohým z nás dospat. Také pupeny stromů dávají tušit, že se co nevidět objeví jasná zeleň prvních listů. Dokud nám olíštění stromů nebrání ve výhledu na blízké i vzdálenější okolí, můžeme si udělat vycházku za památnými stromy k přírodní rezervaci Pstruží potok.

Rezervace byla vyhlášena v roce 1989 kolem prameniště Janovického potoka na severním okraji Janovického lesa „Hofwaldu“. Nejlépe tam dojdeme, pokud se vydáme od zámku v Janovicích Sklepní ulicí nahoru k Bělídlu. Po necelém kilometru nás pak dovede k této lokalitě polní silnička. Cestou se můžeme rozhlédnout po dalších okolních zajímavostech.

Většina z nás neví, že v Janovicích na druhém břehu potoka za dětským domovem můžeme v tomto období spatřit dobře viditelný štíhlý buk lesní, který má na kmenech tabulku s označením Památný strom. Roste na soukromém pozemku, jeho výška je 25 m, obvod kmene, který se měří ve výšce 1,3 m, je 325 cm a jeho stáří se počítá na 140 let.

Silnici k Janovickému zámku lemují staré vysoké stromy, které sice nejsou vyhlášeny památnými, ale svou mohutností budí respekt. Před zámkem, vlevo ve svahu za potokem, je nyní dobře vidět vila Janovice, kterou dal pro svoji manželku postavit roku 1930 bývalý generální ředitel Vítkovických železáren Ing. Jul. Spitzer. Stavbu, která vzhledem připomíná malebný zámek podobný velkým zámkům na Loře,

navrhl architekt G. Scholer, interiéry architekt Fr. Kysela. Dnes jsou spolu s novým hotelem U Zámku ozdobou okolí, zatímco rozpadající se areál bývalého dvora dole u potoka nikoli.

Kolem Janovic, Nového Pole i Staré Vsi je mnoho pěkných starých stromů, solitérů i v alejích, které zde většinou nechali vysadit před více než 250 lety bývalí majitelé Janovického panství Harrachové. Přímo v zámeckém parku byla vysazena řada dovezených vzácných dřevin, ale pozdější nezájem o jejich údržbu přispěl ke zkáze mnoha z nich. Také volně rostoucí stromy nemají žádnou údržbu, mnohé byly vykáceny, některé postupně vestoje umírají, ale přestože jsou většinou obrostlé náletovými dřevinami, dokáží svou životaschopností vzbudit naši úctu. Přístup k památnému stromu u Pstružského potoka je v místech,

částečně skrývá i Velký Roudný. Ve svahu vlevo od asfaltky vyrůstá v obůrce nový les a pod obůrkou nás řada stromů mírným terénem dovede ke zdejšímu památnému stromu. Na tabuli si můžeme přečíst, že se jedná o javor horský klen, latinsky *Acer pseudoplatanus*, starý přibližně 300-

umístěným a pak ukradeným svatým obrázkem upomíná na nehoď jednoho z Harrachů.

Pstružím či Janovickým potokem protéká čistá, nezkalená voda. Přesto na něm kdysi umístili dřevěnou usazovací nádrž na nečistoty, aby tato voda mohla sloužit k napájení bývalého zámeckého koupaliště, umístěného v malém údolíčku nad soutokem Janovického a Podolského potoka.

Na naší vycházce můžeme navštívit další památný strom, jestliže se od majestátního javoru vrátíme k hlavní cestě, kterou přejdeme, a dolů svahem budeme pokračovat starou nezpevněnou polní cestou, lemovanou hlavně břizami. Kolem bývalé zemědělské usedlosti sejdem do Staré Vsi k blízkému rybníčku Bahňáku. U této cesty roste lípa malolistá, jejíž stáří se odhaduje na 250 - 300 let, je vysoká 25 m a v obvodu měří 396 cm.

Cestou za starými památnými stromy jsme došli vlastně k staroveskému kinu a své putování zde můžeme ukončit. Kdo má dostatek sil, vrátí se do Rýmařova pěšky kolem Podolského potoka a vodních náhonů, sloužících dřívě k pohonu turbín, kdo je unaven, může od nedaleké zastávky u školy použít k návratu autobus. Pokud máte rádi stromy a tato vycházka byla pro vás inspirací pro hledání pěkných stromů a pokud najdete při svých toukách přírodou vhodný strom, který by podle vašich úvah stál za ochranu, můžete o tom informovat pracovníky odboru životního prostředí, kteří takové zprávy jistě rádi uvítají a mohou pro ochranu těchto stromů učinit další kroky.

Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová

kde polní asfaltka začíná stoupat. Jsou odtud i pěkné výhledy, nejen na severozápad k hřebenu Hrubého Jeseníku, ale i na jihovýchod k nejvyšší hoře Jeseníku Nízkého Slunečné, za kterou se

350 let, jehož míry jsou: obvod 495 cm, výška 22 m, průměr koruny přibližně stejný jako výška. V každém ročním období nás dokáže svým vzhledem zaujmout. Vstup do přírodní rezervace zakázán není, ale bez zvláštního povolení se zde nesmějí trhat žádné rostliny ani sbírat plody; nejsme přece barbari a máme zájem na tom, abychom našim potomkům zanechali pokud možno nezníčený kousek původní přírody. Navíc bychom se mohli dočkat nemilého překvapení, kdybychom vyrušili zdejší zvěř.

Do části lesa na druhé straně rezervace nás může přivést ze silnice do Nového Pole alej mohutných lip. Mnozí houbaři jistě znají i lesní cestu, u které dodnes kamenný pomníček s kdysi zde

Studentský klub

S expedicí Namak do Íránu

O Íránu se v médiích nyní mluví docela dost, bohužel v souvislostech ne zrovna příjemných. S jeho jménem se spojuje atomová hrozba, Američané uvažují o ozbrojené invazi, která by měla zabránit dalšímu rozvíjení iránského jaderného programu, běžný člověk si jej zařadil vedle Iráku či Afghánistánu mezi země, které by si za cíl své cesty vybral snad jedině blázen.

Zdeněk Vilhelm je trochu svéráz, ale blázen rozhodně není, a přece Írán navštívil už dvakrát a pokaždé o něm vyprávěl velmi příznivě. Rýmařovského rodáka a absolventa geologie na Karlově univerzitě do Íránu lákala nejen dobrodružná povaha, ale i zájem vědecký. Jako člen Expedice Namak se podílel na výzkumech tamních solných jeskyní. Letošní výprava se do širšího povědomí zapsala především objevem nejdelší solné jeskyně světa. Ač výsledek poměrně atraktivní, nebyl tím nejzajímavějším, na co čeští geologové (alespoň ze svého hlediska) v iránském solném krasu narazili.

Fascinující svět solného podzemí představil Zdeněk Vilhelm prostřednictvím fotografií a svého vyprávění během besedy, kterou v pátek 14. dubna uspořádal Studentský klub SVČ. Všem, kteří ji propásli, přinášíme rozhovor se Zdeňkem i několik ukázek toho, co všechno bylo na snímcích k vidění.

Expedice Namak ses zúčastnil už poněkoličkáte. Před dvěma lety jste o ní pořádal dokonce besedu v rýmařovské knihovně. Letos v zimě ses do Íránu opět vrátil. Čím ti tato země učarovala?

Írán je nádherná a pestrá země.

Dvojnásob to platí pro tamější solný kras, který je cílem našich výprav. Když ještě zvažíš, že na pobřeží Perského zálivu je i uprostřed zimy příjemných 25 °C - kdo by se nesebral a nejel do Íránu?

Můžeš projekt Expedice Namak našim čtenářům trochu připomenout?

Namak znamená persky „sůl“, což je výstižný název pro naši expedici do solného krasu jižního Íránu. Celé to začalo v roce 1997, když Jirka Bruthans slyšel na přednášce profesora Bosáka o „jeskyních v soli“ a řekl si: „Tak to bych chtěl teda vidět.“ První dvě akce měly podobu průzkumných výletů, na které pak navázalo šest expedičních výprav se speciálním vybavením a vědeckou náplní. Já jsem se nachomýtl k výpravě 2004 a také k letošní expedici.

Za ty roky se v projektu Namak vystřídala snad dvacítká lidí, větši-

na z nich prošla studiem geologie na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Některým jednou stačilo, pro jiné se Namak stal srdeční záležitostí. Spojuje nás nakažlivé iránské nadšení. Letos se nám kupříkladu podařilo nakazit vynikající fotografie Marka Audyho a Richarda Boudu či kameramana Evžena Janouška, kteří z letošní expedice pořídili nádherné záběry.

Často se lidé zajímají o financování podobných podniků. Zde zejména vynikne ono nadšení, protože expediční výdaje si platíme sami. Občas na část nákladů přispěje i nějaký štedrý sponzor - v minulých letech třeba KLM

Airlines, poslední roky Českomoravský Cement.

Kdy přesně letošní výprava probíhala a kolik měla členů?

Odlétali jsme začátkem ledna a vrátili jsme se za měsíc. Hlavními organizátory a neodmyslitelnými účastníky expedice jsou Jirka Bruthans (PřF UK) a Michal Filippi (Geol. ústav AVČR). Kro-

u jeskynních úrovní. Následovaly výpravy na solné pňe Laral a Hormoz tvořící stejnojmenné ostrovy v Perském zálivu. Ve vnitrozemí jsme pak navštívili solnou horu Kuh-e Namak nedaleko Bušeru a solný peň Džahání poblíž Šírázu.

Vaši expedici letos provázela značná popularita, můžeš vysvětlit, čeho se zájem veřejnosti týkal?

V posledních letech, když se řekne Írán, tak lidé zpozorní. Pověstí je to z důvodů zcela jiných, než by si ta země zasloužila... A když se k tomu přidá jeskyně a „nej-“ v jakékoliv podobě, dostaneš se na první stránky.

Přítom pro nás je spíš než nějaká nejdelší jeskyně světa zajímavá unikátnost iránského solného krasu, a to i ve světovém měřítku. To jest zejména díky zajímavým tvarům a stavbě jeskynních prostor i povrchových krasových jevů, nečekaným mineralogickým formám jeskynní výzdoby a v neposlední řadě i svérázným rostlinným a živočišným druhům, které zdánlivě nehostinný svět soli obývají. To poslední je spíš námět pro příští expedice.

Můžeš pro nezavěšené stručně popsat, jak vypadá taková solná jeskyně?

No to mi právě vždycky dojdou slova a radši ukazuju fotografie. Ale zkusme to. Tvar jeskynních chodeb je podobný tomu, co znáš z jeskyní ve vápenci. S výjimkou jeskyně Tří naháčů, kterou vlastně tvoří podzemní meandrující řeka, jež tvoří nečekaně rozlehlé chodby s plochým stropem i dnem. Oči hned strhne barevné páskování typické pro solné pňe - barvy přecházejí od bílé přes žlutou, červenohnědou až po fialovou a černou. Nejbizarnější je však výzdoba solných jeskyní - pestré formy kráp-

mě výše zmíněných fotografií, kameramana a mě se letošní akce zúčastnili ještě Ondra Jäger (speleolog), Tomáš Svoboda (geolog) a Honza Kukačka (hydrogeolog). Jelo nás tedy devět, což je už poměrně hodně. Většina však již věděla, do čeho jde, což výrazně usnadňovalo organizaci výpravy.

Do jakých míst jste se tentokrát vydali?

Nejvíce času jsme věnovali solnému pni Namakdan (persky „slánka“) na ostrově Kešm v Perském zálivu, kde jsme jednak domapovali nejdelší solnou jeskyni na světě - přes 6,5 km dlouhou jeskyni Tří naháčů (pozn.: *neoficiální název na počest první, objevitelské výpravy v roce 1998, která proběhla prakticky bez jeskyňářského vybavení*), jednak dokončili mapování povrchu a odběry vzorků pro datování mořských teras

niků jako by nerespektovaly gravitaci. Solné sintry tvoří hráze s jezírky, kde v tyrkysově modré solance rostou průhledné krychle soli o velikosti několika centimetrů. Tu a tam vyrušíš netopýra nebo příslušníka některého z několika druhů hmyzu, které jeskyně obývají. To je na první pohled s podivem, když uvážíme teplotu 30 °C a 80% vlhkost, často bez sebemenšího pohybu vzduchu, což jsou podmínky, které v solných jeskyních panují. Člověku to jako příliš atraktivní prostředí nepřijde. **Měli jste kromě vědecké práce v nitru jeskyní čas i na poznávání iránské krajiny či historických památek staré Persie?**

Letos jsme v terénu strávili 25 dní ze 30. Strávit maximum času v terénu je jedním z cílů, protože expediční čas je nesmírně drahý... Divoké hory Zagrozu a tropické moře Perského zálivu nám dělaly společnost po většinu času. A co se památek týče - ono než se štrachat půl dne někam za hromadou rozvalin, to je mnohdy lepší si popovídat s místními u čaje. Pár výletů jsme ale podnikli. Nádherná byla třeba exkurze po Geoparku Kešm - nejen „šutry“ a geologie,

ale i starobylé systémy staveb k zadržení dešťové vody, jediné neslané na ostrově. Nebo korálové útesy, mangrovové lesy, pláže, kam právě v zimě připlouvají karety klást vejce - zkrátka, jestli ještě někteří čtenáři nevědí co s dovolenou...

Fota: Ondřej Jäger, Marek Audy a Richard Bouda

Jak se od tvé poslední návštěvy Íránu změnilo tamní společenské ovzduší? Poslední dobou se v médiích přetřásá iránský jaderný program a eventualita ozbrojeného útoku na okolní země. Jak se tyto otázky odrážejí v životě běžných Íránců?

V úvahu přichází spíš eventualita útoku na Írán samotný. Samozřejmě že domácí propaganda funguje skvěle - nemusí si ani uměle vytvářet nepřítele - a lidé se bojí, že bude válka. Ostatně obraz Íránu v západních médiích je více než zkreslený, což situaci nijak nepomáhá - mno, jde o to, jaký má kdo zájem...

Zaznamenali jste změnu ve vztahu místních obyvatel k vám coby příslušníkům jedné ze zemí NATO?

Ne, nijak zásadně. Franci rozlišují mezi politikou vlády té které země a jejími obyvateli, takže v rovině osobní jsme nic nepocítli. Navíc jsme byli jejich hosté a Peršané se k hostům chovají velmi uctivě. Pokud byste se ale zamotali do nějakého úředního vyřizování, tak ihned pocítíte, jaký pas držíte v ruce.

A co jiné oblasti islámského způsobu života - mám na mysli např. postavení žen. Změnilo se v jejich životě něco za ty dva roky?

Náznačky uvolnění. Nejen, že nás ve městech překvapila záplava barevných čadorů a šátky leckdy až příliš popuštěné dozadu. Velmi se také rozšířily delší kostýmky. Venkov je samozřejmě tradičně

v islámských zemích nevidané. **V představách průměrného Středoevropana je Írán země zaostalou, ba nebezpečnou, a zprávy ve sdělovacích prostředcích tuto představu ještě podporují. Můžeš ze své zkušenosti naopak zmínit něco, co sám považuješ za život v této zemi za pozitivní, co u nás postrádáš?**

Írán je opravdu rozvinutá a poměrně bohatá země. K máni je tam veškerý „civilizační komfort“, na který jsme zvyklí. Co mi tu chybí? Rozhodně srdečnost a bezprostřednost Íránců. Je to asi tím, že v Íránu je stále funkčním základem společnosti široká rodina a ten pocit sounáležitosti je nesmírně nakažlivý.

Chtěl by ses do Íránu ještě někdy vrátit? Myslíš, že bude možné uspořádat Expedici Namak i příští rok?

Haha - na expedici Namak 2007 odlétáme zase v lednu! Pokud teda současně neporozumění mezi Íránem a světem nepřeroste v otevřený konflikt. Osobně doufám, že na podobný nesmyslný podnik již Spojené státy neseženou peníze.

Děkuji za rozhovor.

ZN

ohlédnutí za velikonočním putováním

I na Velikonoce se může dařit výletům

Nedávno mě při luštění křížovky zaujala nabídka výhry za tajemku... *týdenní pobyt v zámečku Janovice v Jeseníkách*. „To místo vůbec neznáme,“ brumlám si pro sebe, „přítom bydlíme tolik let v podhůří Jeseníků a máme je docela „prosmejčené“.

Když plánujeme výlety, zdá se nám, že už nás v okolí nemůže žádná zajímavost překvapit, a proto zajíždíme do vzdálenějších krajů naší krásné vlasti. Tentokrát rodinnou radu překvapím. Pravidelný výlet na Velikonoční neděli budu mít letos v režii já.

„Jedeme do Janovic na zámek,“ začínám poradu u kávy. „A je to...“ šmejdlím chvíli prstem po mapě, „představte si, kousek od Rýmařova. A my jsme tam ještě vůbec nebyli.“

„Mami, zajedte si i na skály do Dobřečova, uvidíte pěkný kousek přírody,“ radí ženatý syn, který občas pobývá na chatě v Tvrdkově a celé okolí už stačil prozkoumat. Počasí je sice proměnlivé, ale my startujeme.

Do Janovic dorážíme bez problémů. A zámecké budovy mezi vesnickými domky jsou také k nepřehlédnutí. Máme štěstí. Hned na parkovišti nám osud poslal sympatickou domorodkyni, která si vyšla na jarní sluníčko. Je sdílná. A my nemáme línou pusku (jak se lidově říká, hubu). Tak se dovídáme, že rozsáhlý a pomalu chátrající komplex zámeckých budov vlastnil hrabě Harrach. Že tu má město Rýmařov obřadní síň a začalo i s některými opravami. Zvědavě nahlížíme do sklepení, velebíme středověké klenby, fotíme si zákoutí s prastarými stromy a žasneme, jak se kdysi povodeň vyřádila na zámecké zdi, za kterou

i dnes hučí jarní vody Podolského potoka. Ta dobrá žena nám vlídně odpovídá na všechny naše všetečné otázky a my vděčně hltáme každou novou informaci.

„Žiju tady od roku 1946 a v těch sálech,“ ukazuje rukou na zámecká okna, „jsem několikrát tancovala,“ dodává s úsměvem, zjevně potěšena naším až nezvyklým zájmem. „A zajděte si i k zámečku a nezapomeňte si obhlédnout park,“ loučí se u nově opraveného mostu přes dravý potok. Na informační ceduli si připomeneme pověst o znaku města Rýmařova a už stoupáme do mírného kopce k menší stavbě s věžičkou. Je oproti chátrajícímu zámku kdysi významných velmožů zachovalější a já si uvědomuji, že je to vlastně ta nabízená odměna za tajemku z časopisu.

Ale mám smůlu. Objekt je oplocený a nikde ani živáčka, který by se s námi podělil o nějakou informaci. Tak ho jen zvědavě okukujeme z cesty k místnímu hřbitovu, který je na vršku kopce s rozhledem na lidnatější Rýmařov.

„Škoda že se nedostaneme blíž, ale bydleníčko v takovém malém zámečku by nebylo k zahození,“ sděluji dceři a vnučce.

„A kdyby tak někdo opravil ten velký zámek - to by bylo pokojů a výletníků. To by ani pracovníci v janovickém lese nestačili dorůstat. A bývá jich tam dost, jak nám prozradila naše průvodkyně,“ zasnula se dcera a očima přejížděla okna všech pater chátrajícího komplexu.

„To my nevyřešíme. Bylo tu krásně, ale teď pokračujeme dál,“ dokončím úvahy a zavelím k odjezdu k dalšímu poznávání. V Rýmařově si najednou zeť

vzpomene: „Tady někde se konalo mistrovství v ovládnání biče, že?“

„To místo ti klidně můžeme ukázat. Jedno odpoledne jsme soutěž sledovali. Je to docela zajímavý plácek, maskovaný lesíkem, přímo stvořený pro takovou show,“ rozpovídá se manžel a už zastavuje u lyžařského vleku. Po krátké svižné chůzi nás stromy vtáhnou do utajovaného kaňonu. Ale po divokých honácích žádné stopy.

Zmizela pódia, lavice, zůstala jen přítulná atmosféra klidu a pohody. Naše skotačení sleduje jen opuštěná Skautská chata a dvě klády na okraji travnatého porostu.

„Babi, já tu kládu přeždu,“ volá vnučka. Najednou však zastaví krok a vypískne: „Tam je had a leze do roští...“

Hledíme s dcerou beze slov na to líně se plazící stvoření s klikatou čarou. Pak obě vykřikneme k blížící se mužské části výpravy: „Byla tu zmije.“

„Ale, prosím vás,“ hlaholí smíchem zeť. Snad užovka, svatého Jiří je až za týden.“

„Né, fakt to byla zmije,“ tvrdíme všechny tři.

„Jak byla dlouhá a tlustá?“ vptávají se nevěstičně naši muži, potutelně se usmívají nad našimi imaginárními mírami a zkoumavě nahlízejí k inkriminovanému místu. Had už je zatím bůhvíkdě, a tak se vydáváme na cestu zpět. Najednou, světe div se, před manželem se plazí další pěkný kousek.

„Ženské, vy jste měly tentokrát pravdu, teď jsem potkal další krásavici. Tady musí sluníčko pěkně žahnout, když už je vytáhlo z děr.“ Ale sotva se rozjedeme našim „Oplíkem“ k poslednímu cíli výpravy, aprílové počasí vy-

šle černý mrak a stěrače nestačí čistit spršku se skal.

V Dobřečově už však kráčíme suchou nohou ke kopcovitému výběžku na horizontu, kde mezi stromy tušíme ukryté skály. Z polí se na nás zubí poslední sněhové šlápoty, jako by ani neslyšely varovné skřívání trilk. A už si užíváme romantiky nepřilíš velkého, ale opravdu příjemného zákoutí skalního masivu. Dokonce si můžeme smlsnout na

dvojici pachtících se horolezců a chvíli protřásat v ústraní jejich výkony a chvíli také obdivovat i tiše závidět...

Nám nezbyvá než masiv obejít a prodrat se na jeho vrchol přes ostružiní z opačné strany. Ale ten výhled na Rabštejnské skály a údolí je úchvatný a stojí i za pár škrábanců.

„Tak co, Simčo, co se ti dnes na výletě nejvíc líbilo?“ zpovídá manžel naši vnučku, když startuje motor opět k domovu.

„Ti hadi, dědo, a pak ty skály,“ odpovídá mu bez zaváhání.

„Já jsem zas u ohniště pod skalami dostala velkou chuť na opékaný kabanos,“ přidává se ke zpozděci dcera.

„A mně se líbilo všechno,“ říká si v duchu. Na každé křížovce si dám teď extra záležet. Co kdyby se na mě usmálo štěstí v podobě víkendů v zámečku Janovice?

Ale musím na závěr přiznat, že hodně zajímavých tipů na výlet jsem našla v regionálním časopisu Rýmařovska. Bez nich bych možná něco krásného jen míjela. A také velký dík za rubriky z historie - to jsou labužnické kousky pro zapálené příznivce dějin nepřilíš bohatého, ale o to krásnějšího regionu.

Zdeňka Kabelíková

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Všechny matky jsou matkami velkých lidí. Není jejich vinou, že jim život později uchystá zklamání.

Boris Pasternak

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - květen 2006

3. 5.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
4. 5.	8.00 a 10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
4. 5.	13.00	tělocvična ZŠ 1. máje	Okrskové závody ve šplhu 1. - 5. tř.
5. 5.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
8. 5.	15.00	SVČ	Pódiové skladby
9. 5.	8.00 a 11.00	kino	The Muscialmania - Divadlo Glottis Brno, 6. - 9. tř. ZŠ + SŠ
11. 5.	8.00	kino	Kytička maminkám
12. 5.	19. 00	zahradka Hedvy	Pignic - koncert The Divisive (Finsko), Sheeva Yoga, More Bad News, Hechitera, Spolovina
10. 5.	10.45	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
13. 5.	9.00	SVČ	Rýžování zlata na Lučině - výprava pro děti a rodiče
18. 5.	8.00	kino	Kufor - Divadlo Fortissimo Trenčín, 1. - 5. tř. ZŠ
19. 5.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
19. 5.	19.00	zahradka Hedvy	Majáles - koncert Už jsme doma, Gentlemen's Club, Nekuř toho tygra, Naarden, Kanava, Moskvič
20. 5.	9.00	SVČ	Cyklistický výlet - Slezská Harta

Prezentace činnosti občanských sdružení dětí a mládeže a středisek volného času

Bambiriáda 2006

BAJNÝ DĚTSKÝ SVĚT
26.-27. KVĚTNA 2006
RÝMAŘOV

PROGRAM
Slavnostní zahájení
26.5. v 9:00 hod Janovický zámek
(Molotarská ulice Rýmařov -
ing. Janovský Karel)

Slavnostní ukončení
27.5.2006 v 10:00 hod Janovický zámek
(Molotarská ulice Rýmařov -
ing. Janovský Karel)

PROGRAM
Podobizny rytmopari MS, ZŠ
L.S.I. SVČ - gymnastika
Střední mládež, zpravodajství
Hedvy, Janovický zámek, mládež
Molotarská ulice, elektro program
Studio sport a zdraví, Slezská Harta
výhledy, Molotarská ulice, mládež
DVD expozice, mládež a mládež, L.S.I.
Hedvy

DOOPROVĚZENÝ PROGRAM
Tělocvična Slavnostní
Kaučová stolice - z Janovického zámku
Kaučová stolice - ukázková práce
Kaučová stolice a Cyklistický závod - ČR
Slavnost

YETUPY ZDARMA
Všechny vstupné, občanská zpráva
Molotarská ulice - výhledy
Molotarská ulice - zpravodajství
Molotarská ulice - mládež
Molotarská ulice - mládež
Molotarská ulice - mládež

POŘADATEL
MŠ Rýmařov, Janovický zámek

NÁVŠTĚVNÍ DOBA
Pátek 9:00 - 13:00
Sobota 9:00 - 13:00

ZÁŠTĚTA
ing. Karel ing. Hejhal

Známa i neznámá výročí

5. 5. **Významný den ČR, výročí Květnového povstání pražského lidu v roce 1945**
nar. Henryk Sienkiewicz, polský spisovatel a publicista, nositel Nobelovy ceny (zemř. 15. 11. 1916) - 160. výročí narození
5. 5. 1846 nar. Henryk Sienkiewicz, polský spisovatel a publicista, nositel Nobelovy ceny (zemř. 15. 11. 1916) - 160. výročí narození
5. 5. 1901 nar. Václav Řezáč, vl. jm. Václav Voňavka, prozaik, autor knih pro děti (zemř. 22. 6. 1956) - 105. výročí narození
6. 5. 1856 nar. Sigmund Freud, rakouský psychiatr, zakladatel psychoanalýzy (zemř. 23. 9. 1939) - 150. výročí narození
6. 5. 1861 nar. Rabíndranáth Thákur, indický spisovatel, skladatel a filozof, nositel Nobelovy ceny za literaturu (zemř. 7. 8. 1941) - 145. výročí narození
6. 5. 1871 nar. Christian Morgenstern, německý básník a překladatel (zemř. 31. 3. 1914) - 135. výročí narození
6. 5. 1911 zemř. Jindřich Mošna, herec (nar. 1. 8. 1837) - 95. výročí úmrtí
8. 5. **Státní svátek ČR - Den osvobození od fašismu, výročí kapitulace Německa v roce 1945**
8. 5. **Mezinárodní den Červeného kříže, výročí narození Henriho Dunanta - zakladatele Červeného kříže, slaví se od roku 1955 z rozhodnutí Mezinárodní konference Červeného kříže**
9. 5. **Den Evropy - upomínka na historický den r. 1950, kdy tehdejší francouzský ministr zahraničních věcí Robert Schuman poprvé veřejně přednesl svůj návrh na založení Evropského společenství uhlí a oceli - označován též jako Schumanův den**
12. 5. 1946 zemř. Václav Špála, malíř (nar. 24. 8. 1885) - 60. výročí úmrtí
13. 5. 1911 Jan Kašpar podnikl let z Pardubic do Prahy, jenž je považován za symbolický začátek českého letectví - 95. výročí
14. 5. **Svátek matek (2. neděle v květnu), slaví se od roku 1914**
14. 5. 1891 nar. Michail Bulgakov, ruský spisovatel a novinář (zemř. 10. 3. 1940) - 115. výročí narození
14. 5. 1316 nar. Karel IV., český král a římský císař (zemř. 29. 11. 1378) - 690. výročí narození
14. 5. 1931 zemř. Viktor Dyk, spisovatel (nar. 31. 12. 1877) - 75. výr. úmrtí
15. 5. **Mezinárodní den rodiny, slaví se z rozhodnutí OSN od roku 1993**
15. 5. 1886 zemř. Emily Dickinsonová, americká básnička (nar. 10. 12. 1830) - 120. výročí úmrtí
17. 5. **Světový den telekomunikací, výročí založení Mezinárodní telekomunikační unie v roce 1865, slaví se od roku 1969**
17. 5. 1926 nar. Ludvík Souček, spisovatel a publicista (zemř. 27. 12. 1978) - 80. výročí narození
18. 5. **Mezinárodní den muzeí, slaví se od roku 1978 z rozhodnutí Mezinárodní muzejní rady**
18. 5. 1911 zemř. Gustav Mahler, rakouský skladatel a dirigent (nar. 7. 7. 1860) - 95. výročí úmrtí
18. 5. 1961 zemř. Jan Vrba, spisovatel (nar. 10. 7. 1889) - 45. výročí úmrtí
18. 5. 1981 zemř. William Saroyan, americký spisovatel (nar. 31. 8. 1908) - 25. výročí úmrtí

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Josef Mikeska	Rýmařov
Adam Rakaš	Malá Štáhle
Petr Turták	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Juraj Gajdoš - Janovice	81 let
Jaroslav Šopík - Rýmařov	82 let
Jan Pavlík - Rýmařov	82 let
Veronika Gajdošová - Janovice	86 let
Marie Gajdošová - Janovice	87 let

Rozloučili jsme se

Jiří Švec - Dobřečov	1937
Karel Ohrablo - Rýmařov	1926
Monika Calábková - Rýmařov	1981

Matrika MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

Průhledy do krajiny pod Stromem poznání

Do 9. května mohou návštěvníci rýmařovské knihovny zhlédnout výstavu fotografií ke Dni Země, instalovanou ve vestibulu budovy. Snímky pocházejí z druhého ročníku soutěže *Jak vidím Jeseníky*, které se letos zúčastnilo 31 autorů z celého Jesenícka, ale i z Brna, Ostravy, Olomouce či Středočeského kraje.

Den Země (22. dubna) se v Česku připomíná letos již po deváté, ve světě má tradici ještě delší. Poprvé jej slavili Američané v roce 1970 v rámci snah o zapracování ekologické tematiky do legislativy a o rozpoutání veřejné debaty o problémech životního prostředí. Postupně se k této iniciativě přidali i lidé z dalších zemí vyspělého světa, především těch, v nichž je znečištěné životní prostředí podobně velkým problémem jako ve Spojených státech (např. Japonsko, Kanada, země západní Evropy).

V 90. letech se k tomuto svátku, připomínajícímu členům ekonomicky rozvinuté, konzumní a značně zpohodlnělé společnosti hodnoty neporušené a čisté přírody, připojila i Česká re-

publika, v níž se ekologické tematice věnuje řada hnutí, ale i orgánů státní správy. V našem regionu spadá ochrana přírodního bohatství do působnosti Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Pracovníci této instituce se starají rovněž o ve-

řejnou osvětlu, v jejímž rámci vyhlásili právě zmíněnou fotografickou soutěž.

Vyhlášení výsledků fotosoutěže i výstava těch nejlepších snímků proběhla nejprve v Jeseníku, odkud se část prací posléze přesunula do Rýmařova. Výstavu v rýmařovské knihovně

otevřela v pátek 21. dubna besedou pro žáky a studenty místních škol Věra Kavalcová z CHKO Jeseníky. Volně přístupná expozice nabízí převážně barevné snímky zachycující typická jesenícká panoramata i detailní záběry zdejší flóry a fauny, aleje, lesní tišiny, vodopády, prosluněné louky a pošmourné hřebeny, zimní, podzimní i letní krajiny s člověkem co by svou nedílnou součástí i lidskou rukou jako by nedotčené. Nalezneme typicky krajinářské kompozice i snímky dokumentární či meditační, zkrátka vše, co dokáže zkušené oko fotografa z rozmanitosti jesenícké přírody zachytit. Mezi vystavenými jsou mimo jiné i tři snímky ohodnocené odbornou porotou jako nejlepší.

Shodou okolností současně s výstavou ke Dni Země „vyrostl“ uprostřed vestibulu knihovny i keramický Strom poznání z dílny výtvarníků zdejší ZUŠ pod vedením Martiny Kohoutkové. Tento symbol propojení moudré přírody a lidského poznání zůstane součástí galerie natrvalo. ZN

Finští The Divisive zahrají na Pigniku v Rýmařově

Pátek 12. 5. - Rýmařov, zahrada Hedvy; vstupné 60,-

Finská punková kapela The Divisive vyráží 6. května na evropské turné, jehož náplní bude 28 koncertů ve většině evropských zemí, od Litvy přes Polsko, Bulharsko, Rakousko, Srbsko, Chorvatsko, Slovinsko, Švýcarsko, Itálii až po Německo. V ČR se zastaví v Praze, Ostravě a Brně. Už 12. května se

však předvede v Rýmařově, kde bude hlavní hvězdou festivalu s názvem Pignik. V zahradě Hedvy s nimi zahrají ještě legendární ostravská zběsilost Sheeva Yoga, brněnská hardcorová banda More Bad News, domácí hardcoroví řezníci Hechitera a skočný skapunk z Bruntálu Náhradní program. Je se na co těšit, takže pozor, akce začíná ve 20 hodin.

Už jsme doma budou hvězdou rýmařovského Majálesu

Pátek 19. 5. Rýmařov - zahrada Hedvy, začátek 19.00; vstupné 80,-, studenti 40,-

Rýmařovské studentské slavnosti patří už delší dobu mezi hojně navštěvovanou a v kraji oblíbenou událost. Letos je opět kromě tradičních akcí v ulicích města připraven i večerní koncert. Jeho hlavní hvězdou by tentokrát měla být legendární kapela Už jsme doma, která nedávno oslavila 20 let své existence. Jedinečná sprcha

rytmů, motivů, originálních textů, to vše servírováno s maximálním nasazením všech členů kapely.

Taktéž výtět dalších kapel, které zahrají na Majálesu, je příslibem vynikající zábavy. Ať už pověstní kravatáci, hranická ska úderka Gentlemen's Club, alternativní Nekuč toho tygra z Opavy či Naarden z Jeseníku. A komu by to bylo málo, může zapájit na domácí Kanavu nebo dementkvartet Moskvíč.

Městské muzeum a Galerie octopus

14. dubna - 17. května

Miloslav Požár a jeho hosté

Miloslav Požár (nar. 1946) - výstava k 60. narozeninám významného rýmařovského výtvarníka, grafika a fotografa a jeho přátel z okruhu volného sdružení Octopus.

sobota 6. května

19.30

40 let panic

Komedie (USA 2005)

Andymu je čtyřicet. Co se týče sexu je naprosto nepoznamenaný. Potkává sympatickou Trish, ale bojí se k panictví přiznat. Těžko se to říká v osmnácti, a co teprve ve čtyřiceti. *Přístupný od 15 let*

sobota 13. května

19.30

Mlha

Akční horor (USA 2005)

S mlhou se vrací zločiny minulosti. Obyvatele malého městečka terorizuje děsivá síla, která se ukrývá v nadpřirozené mlze. Pod jejím závojem se skrývá tajemství, které musí lidé z města odhalit dřív, než bude pozdě. *Přístupný od 12 let*

sobota 20. května

19.30

Zná ji jako svý boty

Komedie (USA 2005)

Sestry Maggie a Rose Fellerovy nemají kromě velikosti bot 8 a půl zdánlivě vůbec nic společného. Jsou sice nejlepší kamarádky, ale zároveň absolutní protipóly, když přijde na hodnoty, cíle a životní styl. Jednou se však ve zlém rozejdou a cestu zpět k sobě jim musí zprostředkovat babička. Hrají: C. Diaz, T. Colette, S. McLaine. *Mládeži přístupný*

Pozvánka na taneční večery

Vedení restaurace a hotelu Praděd ve snaze umožnit seniorům a střední generaci našich občanů poslech, případně i tanec při hudbě z šedesátých a sedmdesátých let minulého století hodlá pořádat každé třetí pondělí v měsíci poslechový večer s tancem. První setkání bude 15. května v 18 hodin v kavárně hotelu Praděd. Vstup je zcela volný, návštěvníci si mohou zakoupit lisy pro případnou výhru různých cen. Nabízíme tuto zcela ojedinělou akci.

Mgr. Ant. Zaďa Zavadil

pozdávka

Za poznáním jesenických bylinek

Obecně prospěšná společnost Sovinecko zve zájemce na odbornou přednášku manželů Dvořáčkových pod názvem „Kouzlo bylin“

s ochutnávkou regionálních bylinných čajů. Přednáška se uskuteční v klubovně Sovinecko, o. p. s., ve Stránském (*bývalá hospoda*) v sobotu 6. května od 19 hodin. V pondělí 8. května v 10 hodin naváže na tuto přednášku exkurze zájemců do terénu v okolí Stránského. Průvodci podají podrobný výklad o sběru a druzích jarních bylin. Exkurze by měla končit v poledne. V případě velmi nepříznivého počasí je připraven náhradní program. Podobnou akci připravuje Sovinecko, o. p. s., na léto, kdy budou tématem letní byliny. Termín akce bude včas uveřejněn.

JiKo

Fota: Vladimír Lehký

SVC STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV ZVE DĚTI A RODIČE

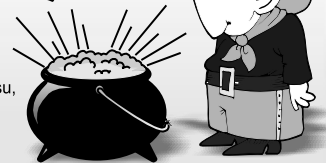
V sobotu 13. května 2006 na dobrodružnou výpravu

RÝŽOVÁNÍ ZLATA
NA LUČINĚ

NEZAPOMEŇTE S SEBOU:

Starou pánev nebo víčko od kotlíku - ešusu, oblečení a obutí k vodě, batůžek, svačinu
Sraz v 9.00 v SVČ, Okružní 10

www.svcrymarov.cz

Z historie

Jedna tvář velmistra Jana Kašpara

Velmistr Jan Kašpar z Ampringenu mohl konečně provést fascinující změny, jež zrály po léta odmítány předchozími velmistry a jimiž předběhl o 110 let patent Josefa II. o zrušení nevolnictví a velmi pozitivně ovlivnil vývoj a možnosti Sovinecka. Nelze rovněž pominout působení změn také na vrchnost sousedního janovického panství.

Svým nařízením z roku 1667 zprvu zastavil hloupý, ale vytrvalý zvyk obyvatel panství utrácet nezřízené peníze za svatby, křtiny a pohřby. Náklady zdaleka přesahovaly finanční možnosti všech rodin bez výjimky a nejednou poznamenaly osud svatebčanů doživotními dluhy. Nechme Ampringena promluvit: „*Při zámožnějších svatbách nechť není více než 20-30 osob, při menších 15-20 osob, svatby at' ve všech obcích bruntálského a sovineckého panství probíhají v neděli (dříve trvaly i týden), když předtím svatebčané navštívili pobožnost, svatba zámožnější nechť trvá 2 a méně zámožná 1 den.*“ Porušení svatební smlouvy (slibu) znamenalo neobyčejně vysokou pokutu 4 kop grošů (240 stříbrňáků). Méně, ale opět se zapotili lidé, kteří přestoupili zákaz slavnostní střelby. Také na křtinách se povolovali nejvýše dva kmoťři, kteří mohli být u bohatších uctění masem a zeleninou, u chudších si moc do nosu nedali, neboť jim příslušel pouze chléb s pivem. Nijak si tím sice poddané fanfaróny nezískal, ale zajistil jim klidnější budoucnost.

Také ponocování se velmistři nelíbilo a pobyt v hostincích omezil v létě devátou a v zimě osmou večer a totéž se týkalo i dosud divokých tancovaček a lidových slavností, mnohdy trvajících až do rozbřesku či rozbřesků. Pijáci museli ke svému vzteku svou míru omezit na 3 - 8 korbelů moku. Pokud některý nenapravi-

telný opilec zákaz překročil, zaplatil pokutu nebo si postál uvázan u pranýře. Dokonale zpracovaný policejní řád pamatoval na vše: na kvalitní výuku dětí, platy ponocnému, strážnému a zároveň učitelé v jedné osobě, ba stanovil i odměny hudebníkům a kuchařkám na svatbách s neobvyklou důkladností. Žebráci nebyli trpěni a všichni se nabádali k šetrnosti, protože „*každý poddaný se může před úpadkem zachránit jen přičiněním v řemesle, obchodě, ukázněností ve stravě...*“.

18. 3. 1672 na řádových panstvích v podstatě zrušil nevolnictví. Lidé se nyní mohli svobodně stěhovat bez povolení vrchnosti, dětem poddaných se otevřela možnost vyučení i vyšších škol podle možností rodičů, patent uznal právo dědictví i vdovám. Z pěších a jízdních

Jan Kašpar z Ampringenu, velmistr řádu německých rytířů (1664 - 1684)

robot se nyní lidé mohli vykoupit snesitelnou částkou, ovšem obdobné možnosti měli poddaní janovického panství za Hoffmannů již od konce 16. století. Také výnos proti obohacování fušerů bychom mohli s porozuměním akceptovat. Není divu, že mu moravští poddaní s chutí holdovali již 23. března na Sovinci a o den později s nemenší slávou i Ryžovišťané.

Škoda jen že mnoho dobrých novinek a nařízení negativně ovlivňovala situace v zahraničí i na jižní moravské hranici. Co platné, že se v chudém kraji mohlo žít lépe, když lidi sužovala císařská protiturecká daň, panství musela vysílat své mladé a perspektivní lidi v císařském kabátě do nekonečných válek, z nichž se vraceli většinou jen invalidé a nejeden zanechal svůj život pod zakřivenými šavlemi fanatických mamlúků (janičárů) na uherských a sedmihradských bitevních pláních nebo při zoufalé obraně pevností. Tlak osmanských sultánů nepolevoval a nadále ohrožoval všechny státy sobecké Evropy, jež nejednou neváhaly vyjednávat s Turky spojení proti křesťanským sousedům, jako třeba pyšná bourbonská Francie.

Po svém návratu na Mergentheim dosadil Ampringen po Rauovi, černé ovci řádu, na místo místodržícího obou panství na roky 1678 - 1682 již zcela spolehlivého Jana Viléma ze Zachau (Zocha), který zemřel roku 1690. Nový místodržící pocházel z Pruska, měl za sebou zajímavou diplomatickou dráhu a proslavil se ve válce proti Turkům, vykonával původně též hodnost komtura v Heilbronnu. Obě panství se stala přes extrémní klimatické podmínky a nepřítel plodnou půdu poměrně záhy znovu nejvýnosnějšími na Moravě a ve Slezsku. Mgr. Jiří Karel

Servis služeb

AQUACENTRUM RÝMAŘOV

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den

od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00;

Podrobné informace na

www.hotelslunce.jeseniky.com.

Plavecký bazén, dětské brouzdaliště,
finská sauna, horká pára, whirlpool vana,
perličková lázeň, odpočívárna a bar.

VODNÍ AEROBIK

V KRYTÉM BAZÉNU V BŘIDLICHÉ

KDY? - každé úterý a čtvrtek od 17.00 do 18.00

POMŮCKY - aqua rukavice a pásy - v ceně cvičení

Cvičení napomáhá ke snížení hladiny krevního tlaku,
ke zlepšení srdeční funkce a ke zrychlení hojivých
procesů svalů, šlach, kostí a kloubů.

Cvičení je vhodné pro všechny věkové
i váhové kategorie.

Informace na tel.: 737 241 299

Masáže - sauna
Občanské sdružení Wellness
pro zdraví a dobrou náladu

(u Edrovického rybníka)

Provozní doba:

Čtvrtek (ženy) 15.00 - 21.00

Pátek (muži) 15.00 - 21.00

Krytý bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost v květnu

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.
Sobota	13.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhlašují Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské

V těchto kategoriích: ➤ **poezie** ➤ **próza** ➤ **ilustrace**

Po roční odmlce vyhlašujeme nový ročník soutěže, která nese v názvu jméno naší slavné krajanek, naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Do soutěže se může přihlásit kdokoliv literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž počíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna, kdy budou všechny příspěvky vyhodno-

ceny. Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů.

Pište, veršujte, kreslete, malujte a fotografujte, vaši fantazii se meze nekladou. Soutěž není tematicky, žánrově ani teritoriálně vymezena (hranice rýmařovského regionu nejsou zavazující). Zasílejte nám své básně, povíd-

ky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny a fotografie, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem.

Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu. Nečitelné rukopisné literární práce budou ze soutěže vyřazeny. ZN

próza

Matěj Novotný: Stařec a hora

Je vlahý letní večer a stařec Siret kráčí po vyšlapané cestě k domovu. Každý den ráno vyjde z chýše, aby jediným šípem, co má, ulovil zajíce. Každý den se chodí do lesa modlit k mohutnému stromu, aby druhý den byl jeho lov opět úspěšný a on nezemřel hladu. Jeden šíp, jeden zajíc, jeden muž. Kráčí a chodidla pokrytá zrohovatělou kůží smáčí ve vlhké trávě. Přes rameno luk a v pravé ruce úlovek. Však pár kroků před domovem je náhle zaskočen. Místo cesty - hora. Místo teplé večere chladná noc a syrové maso.

„Kde ses tu vzala, dříve tu byla cesta přeci!“
„Byla.“
„Ty mluvíš?“
„Mluvím.“
„Hora a mluví. Jsi snad přelud?“
„Jsem? Nemyslím, že jsem.“
„Však pevná jsi a nedozírné kon-

ce máš! Proč mi stojíš v cestě, horo?“
„Horo?“
„Horo!“
„Teris, starče.“
„Tak ty máš i jméno, podívejme. Pak tedy, Teris, proč mi stojíš v cestě?“

„Ty stojíš v cestě.“
„Já? A komu? No pověz.“
„Mně, sobě, všem.“
„Nerozumím ti, chci jen dojít do své chýše a na ohni, který pomalu vyhasíná, si upéct tohoto zajíce. Ustup mi, Teris.“
„Nemohu, jsem přeci hora.“
„Když jsi se tu vzala, musíš i zmizet.“
„Nevzala jsem se tu, stála jsem zde již předtím.“
„Ne, vždyť chodívám tudy každé ráno z domu a každý večer zase zpět z lovu.“
„Jak již dlouho?“
„Sedmdesát let!“
„A nikdy sis mě nevšiml?“
„Nikdy, horo.“
„Teris.“
„Teris!“
„Ale já tě vídala, starče.“
„Ano? A jak je možné, že jsem vždy domů došel?“
„Jak je to možné? Vždy jsi šel po cestě.“
„Po cestě, po této cestě?“
„Ano.“
„Pak jsi tu nesměla být. Ustup mi z cesty!“
„Nemohu.“
„Nemůžeš. Nemohu ztrácet čas. Oheň jistě vyhasíná. Obejdu tě!“
„Však jakou stranou, starče?“
„Jedno jakou, jsou jen dvě na výběr.“
„Však co když jedna tě zradí a nebudou síly již?“
„Pak mě zradíš ty, horo! Horo zrádná, naposled ti říkám, ustup!“
„Nemohu, starče.“
„Jdu.“
„Jakou stranu volíš?“
„Nevím, ať to padne na los.“
„Věříš náhodě?“
„Věřím v Boha, ne v náhodu.“

„Modlíš se k němu?“
„Ano, každý den.“
„Proč?“
„Pomáhá mi při lovu.“
„Jak to víš?“
„Zatím žiji, tak to vím.“
„Co když ti ale vůbec nepomáhá?“
„Hloupost!“
„Jak to můžeš vědět? Vynechal jsi někdy motlitbu?“
„Nikdy.“
„Bojíš se?“
„Čeho?“
„Smrti.“
„Bojím. Proto se modlím, abych měl každý den co jíst.“
„Žiješ sám?“
„Už dvacet let. Děti utonuly v tůni a žena po roce skočila ze srázu.“
„Baví tě žít?“
„Ano, jsem rád, že žiji.“
„Pro co žiješ? Nemáš děti ani ženu. Jsi sám a každý den je stejný.“
„Žiji, protože chci žít.“
„Žiješ pro sebe, starče.“
„Sedm kvítí v louce kvete, sedm panen věnce plete.“
„Říkanka?“
„Ano, pomůže mi vybrat cestu.“
„Uvidíme.“
„Sedm kapek z oka kane, ukaž cestu, moudrý pane.“
„Pravá?“
„Pravá.“
„Začínal jsi levou, co kdybys začal pravou? Šlo jen o začátek, mohl být mylný.“
„Už je rozhodnuto, jdu.“
„Jdi tedy, počkám na tebe.“
„Počkáš?“
„Vrátíš se.“
„Proč bych měl?“
„Pravá cesta tě zradí.“
„Jak to víš?“

Alois Keňa: Beethovenova posmrtná maska

„Vím to.“
 „Snažíš se mě zmást! Jdu.“
 „Jdi tedy. Vyčkám tvého návratu.“
 „Sbohem, horo.“
 „Teris.“
 „Sbohem, Teris!“
 „Sbohem, starče.“

Hodiny plynou a stařec kráčí podél hory. Ta jen tiše dýchá a naslouchá zpěvu temné noci. Hodiny plynou a zmožený stařec se vrací zpět. Zpět k hoře. Pozbyl sil, času i naděje.

„Horo! Horo zrádná!!“
 „Zradila tě.“
 „Kdo?“
 „Pravá strana.“
 „Byl tam močál. Brodil jsem se, ale byl hlubší a hlubší. Nemohl jsem dál. Komáři mi sáli krev a ostré větve drásaly kůži.“
 „Měl jsi zůstat zde.“
 „Měl jsem jít levou stranou.“
 „Ale nešel.“
 „Jsem vyčerpaný, zesláblý chůzí. Svědí mě celé tělo, mám boláky rozdrásané do krve, ale nevzdám se.“
 „Komu by ses vzdával?“
 „Tobě!“
 „Mně?“
 „Ano.“
 „Jdeš tedy druhou stranou?“
 „Jdu.“
 „Jak víš, že tě taky nezradí?“
 „Nevím.“
 „Pak raději nechod, nemusel by ses vrátit.“
 „A co mám dělat?!“
 „Čekat.“
 „A na co?“
 „Na mě, na sebe, na nás všechny.“
 „Ne, podruhé se ti to už nepovede, horo! Odcházím.“
 „Budu čekat.“
 „Tentokrát se nevrátím!“
 „Vrátíš.“
 „Jak to můžeš vědět?“
 „Zradí tě.“
 „Kdo?“
 „Levá strana.“
 „Dost! Sbohem, horo.“
 „Teris.“
 „Sbohem, Teris!!“
 „Sbohem, starče.“
 „Bůh mi jistě pomůže.“
 „Proč ti nepomohl na pravé straně?“
 „Zapomněl jsem se pomodlit.“
 „A teď?“
 „Co teď?“
 „Pomodlil jsi se?“
 „Ano, já - vlastně, ne, nepomod-

lil.“
 „Pak ti nepomůže ani na levé straně.“
 „Pomodlím se ještě teď. Určitě to pochopí.“
 „A co když ne?“
 „Vždy mi pomáhal, pomůže i teď.“
 „Nemyslíš, že ti pomáhal už dlouho?“
 „Pro něj není čas důležitý.“
 „To pro mě také ne a nikdo se ke mně nemodlí.“
 „A proč by měl?“
 „Třeba bych mu pak pomohla.“
 „Ty? Mně jsi nepomohla.“
 „Nemodlil ses ke mně.“
 „Ani nebudu, věřím v Boha, a ne v horu.“
 „Teris.“
 „Teris!“
 „Viděl jsi ho?“
 „Koho?“
 „Boha.“
 „Ne.“
 „Ale mě vidíš. Vidíš, k čemu se modlíš.“
 „Nepotřebuji vidět Boha, abych se k němu mohl modlit.“
 „Proč se tedy ještě stále nemodlíš?“
 „Jdu.“
 „Kam?“
 „Pomodlit se.“
 „Klekáš přede mnou?“
 „Ne, před Bohem.“
 „Proč?“
 „Prosím jej, proto klekám.“
 „Co když tě nevidí?“
 „Pak mě jistě slyší.“
 „Jak to víš? V tu samou chvíli se k němu můžou modlit tisíce lidí a neuslyší přeci všechny prosby.“
 „Já v to věřím.“
 „V co?“
 „V něj.“
 „A věří on v tebe?“
 „To nevím.“
 „Tak vidíš, je to marná snaha.“
 „Nic není marné.“
 „Tvůj život je marný, starče.“
 „Dost už! Odcházím, horo!“
 „Teris.“
 „Teris!“
 „A modlitba?“
 „Není třeba.“
 „Není?“
 „Tebe zvládnou i bez modlení. Byl bych hlupák, zatěžovat s tím Boha. Jsi jen kus kamene!“
 „Jak myslíš, starče.“

Spousty hodin utekly a stařec se kymácí ze strany na stranu. Kulhá, lapá po dechu, krvácí z hluboké rány na noze. Vrací se

zpět k hoře.

„Máš mě! Horo, tady mě máš! Vezmi si mě, jsem na kolenou.“
 „Přeci jen přede mnou klekáš.“
 „Umírám, horo.“
 „Teris.“
 „Umírám, Teris!“
 „Proč jsou tvé ruce sepnuté?“
 „Modlím se.“
 „Není to pozdě?“
 „Nemodlím se k Bohu.“
 „A ke komu?“
 „K tobě.“
 „Ke mně?“
 „Ano.“
 „Proč?“
 „Horo. Teris. Pusť mě domů, ať mohu zemřít důstojně. Prosím.“
 „Nemohu. Já nemohu, starče.“
 „Proč, proč nemůžeš?“
 „Protože mi stojíš v cestě.“
 „Řekni, horo, Teris, řekni, jak mám z té tvé cesty ustoupit?“
 „Ustoupíš-li ty, ustoupím i já.“
 „Ale jak a kam?“
 „Už neklečíš.“
 „Ne.“
 „Proč?“
 „Nechceš mé modlitby vyslyšet. Zkusím to tedy ještě jednou, naпослед.“
 „Co?“
 „Jít.“
 „Kam?“
 „Domů.“
 „Jak? Kudy?“
 „Přes tebe.“
 „Jak?“
 „Ani vlevo, ani vpravo, ale uprostřed. Převezu tě, horo!“
 „Teris.“
 „K čertu s tím!!“
 „Nemáš síly se udržet na nohou. Nezvládneš to.“
 „Zvládnou. Když tě už nebudu poslouchat!“
 „Radím ti dobře. Zůstaň dole.“
 „Ne. Ještě mám šanci. Maso mám pevně v ruce, oheň již vyhasnul, ale uhlíky budou žhavé. Rozdmýchám nový oheň a plameny mi dají světlo, teplo a jídlo. Jdu.“
 „Blázne.“
 „Jsi kluzká, ale s dobrými úchyty. Půjde to snadno.“
 „Blázne. Starý blázne!!“
 „Horo, pokofím tě, horo!!“
 „Nikdy!“
 „Vidíš, jsem v pülce a ty nemůžeš nic dělat!“
 „Nedojdeš vrcholku!“
 „Téměř tam jsem!“
 „Prší! Tvůj Bůh tě zradil!“
 „Děšť smívá prach z očí. Nevadí mi, je mým vysvobozením!“

„Kěž by do tebe uhodil blesk!“
 „Tvá snaha je marná, horo! Jsem na vrcholku!“
 „Ještě se musíš dostat dolů!“
 „Snáze než nahoru.“
 „Uvidíme.“
 „Je tu cesta, horo. Cesta. S tím jsi nepočítala!“
 „Běž si, starče!“
 „Jsem dole? Já jsem na pevné zemi! Horo, horo, horo! Zvítězil jsem nad tebou, horo!“
 „Teris!“
 „Jak chceš! Tady, ostrým hrotem šípů do tvého těla vyryji to jméno! Teris, hrozné to jméno pro horu.“
 „Jsi zraněn.“
 „Já vím.“
 „Koukni se na své tělo.“
 „Já vím!“
 „Máš tam nějaká písmena.“
 „Co?“
 „Koukni se.“
 „Cože tam mám?“
 „Koukni se dobře na svou hruď.“
 „Co, co to - to je přeci mé jméno. Siret. Ah, bolí to, čerstvá rána!“
 „Tvůj hrot šípů.“
 „Co je s ním?“
 „Zkrvavený.“
 „Zabil jsem zajíce přeci.“
 „Děšť krev smyl. Tohle je tvá krev.“
 „Má?“
 „Tvá, starče.“
 „Má.“
 „Má, Sirete.“
 „Horo! Horo?! Kde jsi? Kam jsi zmizela? Proč mám své jméno na těle? A kdo to udělal?“
 „To ty. Nepamatuješ se?“
 „Já?“
 „Zlostíš jsi do mě vyryl své jméno.“
 „Ne, to bylo tvé jméno!“
 „Teris na kameni. Siret na kůži. Jedno a to samé jméno, pouze čtené z jedné ze dvou stran.“
 „Ach, stál jsem tedy v cestě sám sobě? Ty jsi byla mnou? Ale proč?“
 „Sám jsi se tak rozhodl. Sám sis dal překážku do cesty života, abys ji mohl nakonec překonat. Vytrpěl jsi hodně, starče. Ztratil jsi naději, ale ne odvahu. Už jsi nedoufal v návrat, ale víra ti pomohla mě překonat. Pohleď na sebe, rány se hojí. Únava se ztrácí, svítá. Jen pár jizev na tvé hruďi zůstane, jako památka na dnešní vítězství nade mnou, nad sebou, nad námi všemi, kteří jsme se ti kdy v životě stavěli do cesty. Běž nyní, ať oheň zcela nevyhasne.“

Je mlhavé letní ráno a stařec Siret kráčí po vyšlapané cestě k domovu...

Organizace a spolky

Z činnosti Svazu tělesně postižených v ČR

Cílem okresní organizace Svazu tělesně postižených v Bruntále je prosazování a naplňování zájmů a potřeb tělesně postižených osob, v součinnosti s místními samostatnými institucemi obcí, kde jsou naše místní organizace. Okresní výbor svazu zabezpečuje spolupráci s jinými organizacemi zdravotně postižených v regionech Bruntál, Krnov a Rýmařov, pokud cíle a zájmy sdružených subjektů jsou v souladu se zájmy a cíli svazu v ČR být poskytovatelem a uživatelem specifických sociálních služeb.

Současný okresní výbor zastřešuje místní organizace, ve kterých je sdružováno 281 členů. Naše organizace se počtem členů řadí v celorepublikovém měřítku mezi nejmenší. Přesto vyvíjí aktivní činnost a nezaostává za ostatními okresními výbory v rámci republiky. Vynaložené úsilí funkcionářů výboru a obětavost dobrovolných pracovníků v našich místních organizacích se zaměřuje na aktivní spolupráci s tělesně a zdravotně postiženými v regionech Bruntál, Krnov a Rýmařov, zejména při řešení různých sociálních a právních nesnází.

V minulých dnech se konalo okresní shromáždění delegátů místních organizací, kterého se zúčastnilo 30 delegátů a hostů. Toto shromáždění hodnotilo organizaci a účinnost práce mezi tělesně postiženými celé okresní organizace. Důležitost jednání podpořili zástupci krajského výboru Svazu tělesně postižených i členové sociálního odboru MěÚ Bruntál a Rýmařov. Důraz celého jednání byl kladen na další cílevědomost, obsahové řízení, organizaci a účinnost práce mezi tělesně postiženými, na realizaci připravovaného nového zákona o sociálních službách, který se bude týkat postižených osob, dále působení orgánů veřejné správy, poskytování služeb a dalších oblastí.

Z hodnocení našich aktivit vyplynulo jako nejvýraznější systematické úsilí o zvyšování kvality řízení a účinnosti práce s tělesně postiženými. V minulosti a současnosti je naše

pozornost zaměřena na tyto úkoly:

a) Úsek sociálněprávní propagandy

Od roku 2005 vyvíjí činnost pro naše členy, ale také pro neorganizované zdravotně postižené občany v Kulturním středisku v Bruntále bezplatně sociálněprávní poradna v Centru denních služeb za významné finanční a materiální pomoci MěÚ Bruntál, odboru sociálních věcí. Zde je možno ve vyhrazeném čase získávat různé informace sociálního charakteru nebo s právníkem konzultovat vzniklé problémy ze sociálněprávní oblasti. Pro budoucnost zde okresní výbor svazu plánuje služby půjčovny kompenzačních pomůcek pro tělesně postižené.

b) Každoročně uskutečňujeme pro tělesně postižené rekondiční pobyty, které jsou zaměřeny na rehabilitační péči, dále na psychologickou oblast, léčebně-výchovné programy a sociální oblast. Těchto rekondičních pobytů se zúčastnilo v roce 2002 třicet osob, v r. 2004 také 30 osob a v r. 2005 pětadvacet osob. Tato činnost je zaměřena po schválení garanta - odborného lékaře - na poskytování procedur, masáží, rehabilitačního cvičení, přednáškovou činnost a informaci účastníků o sociálněprávní problematice.

c) Společně s Místní organizací zdravotně postižených Bruntál a Místní organizací tělesně postižených Krnov se organizačně i finančně podílíme na zajišťování rekondičních cvičení a plavání pro tělesně a zdravotně postižené pod vedením zdravotní sestry a pracovnice rehabilitačního oddělení nemocnice. Tyto akce jsou finančně podporovány ministerstvem zdravotnictví a ministerstvem práce a sociálních věcí.

d) Ve spolupráci se Sdružením zdravotně postižených regionů Bruntál, Krnov, Rýmařov se podílíme na každoročním průběhu Okresního dne zdravotně postižených, který je pořádán pod záštitou některé místní organizace anebo Sdružení

zdravotně postižených. Cílem soutěží družstev je překonat sám sebe a nalézt určité rozptýlení a zábavu i prověřit své znalosti na sociálněprávním úseku.

Pro zkvalitnění práce našich funkcionářů okresní výbor Svazu tělesně postižených uspořádal školení za účelem zvládnutí nových úkolů, týkajících se spolupráce s územními orgány samosprávy, především v sociální oblasti.

Setkáváme se v naší práci s velkým pochopením u funkcionářů MěÚ Bruntál, Krnov a Rýmařov. Výsledkem této úzké spolupráce je aktivní činnost v komunitním plánování města Bruntálu a okresního výboru svazu či města Krnova a místní organizace svazu. Do budoucna očekáváme zlepšení podmínek pro naši práci, která bude mít vliv na oprávněné požadavky tělesně postižených ve všech regionech a jejich zapojení do veřejného života. Na závěr bych rád uvedl směr naší činnosti v těchto oblastech:

- zkvalitnění práce v sociálněprávní oblasti;
- zlepšení informovanosti veřejnosti s ustanoveními nového zákona o sociálních službách, který brzy vejde v platnost;
- prohloubení spolupráce s orgány státní správy, zejména s odbory sociálních věcí, dále podílení se na realizaci přijatých opatření včetně komunitního plánování v souvislosti se zdravotně postiženými a zkvalitnění rehabilitace tělesně postižených dospělých a dětí či zajišťování odborného programu pro postižené s omezením funkce horních a dolních končetin.

Věříme, že v našem snažení nám budou i nadále příznivě nakloněni funkcionáři, pracovníci odborů sociálních věcí a zastupitelské orgány MěÚ Bruntál, Krnov, Rýmařov a Horní Město.

Za dobrou spolupráci, vstřícnost v jednání a porozumění pro naši práci pro tělesně a zdravotně postižené v uplynulém období jim patří náš dík.

Za OV STP Bruntál: František Urbaník

Obecně prospěšná společnost Sovinecko otevřela Country Club

V sobotu 29. dubna zahájila kapela Kelt Grass Band v Moravském Folk a Country Clubu pod Zvonem v Pasece společně s dalšími folk a country kapelami koncert na stálé scéně. Koncerty budou pořádány každou druhou sobotu od 20.00 do 24.00. Zájem ze strany účinkujících z celé České republiky je tak velký, že do října jsou koncerty těmito kapelami obsazeny.

Obecně prospěšná společnost Sovinecko, která se zaměřuje na cestovní ruch a organizování nejrozličnějších aktivit pro veřejnost, se v současné době angažuje také v oblasti kultury. Není novinkou, že pod křídly „opěs“

Sovinecko vystupuje známá folková kapela Kelt Grass Band pod vedením Petra Schäfera.

„Dva roky jsme monitorovali území mezi Bruntálem a Olomoucí s cílem vyhledat zázemí pro zřízení stálé scény. To se nám podařilo v obci Paseka v objektu, který se nachází ve směru na Huzovou pod kopcem zvaným Zvon. Po zvelebovacích pracích, které se budou provádět v průběhu našeho působení, bychom v naší produkci chtěli prezentovat legendy folk a country hudby světového formátu a především by toto zázemí mělo splňovat živou a aktuální nabídku naší do-

movské scény," prozradil čerstvé informace šéf kapely Kelt Grass Band Petr Schäfer, který je zároveň ředitelem Obecně prospěšné společnosti Sovinecko.

„Za účelem návštěvy koncertů z řad zájemců z Rýmařovska jsme učinili dohodu se Střední soukromou odbornou školou Prima, která má svou agenturu, jež bude zajišťovat autobusovou dopravu na koncerty," doplnil Petr Schäfer. Zájemci si tak mohou rezervovat místo nejpozději v pátky do 15 hodin na telefonnu 554 211 525 u slečny Hany Čoupkové. Autobusy budou odjíždět každou druhou sobotu vždy v 19 hodin od Střední soukromé odborné školy Prima v Rýmařově a návštěvníky koncertu zase autobus přiveze zpátky. Termíny sobotních koncertů budou včas uveřejněny v míst-

ním periodiku nebo na internetové adrese www.keltgrassband.wz.cz.

Organizátoři tímto hudebním projektem řeší jednak absenci podobného kulturního stánku v našem regionu a zároveň pomohou vytvořit několik pracovních míst. „Ve spolupráci s Klubem českých turistů bychom chtěli vytvořit i novou turistickou stezku na kopec Zvon (asi 600 m n. m.), ze kterého je krásný rozhled na úrodnou Hanou," zasníl se Petr Schäfer. Není bez zajímavosti, že symbolem stálé scény bude přiměřeně velký zvon, který vyrobí známá zvonařská dílna rodiny Dytrychových z Brodku u Přerova. Zvon bude zavěšen nad jevištěm a začátek každé produkce bude symbolicky oznámen zazvoněním. „Podařilo se nám zajistit spo-

lupráci s olomouckým rádiem Apollo, které by každý koncert vysílalo na živo," doplnil kapelník Schäfer a dále řekl, že druhá etapa projektu bude zahrnovat výuku country tanců, irských a skotských tanců za doprovodu

reprodukované hudby, a to v liché soboty, kdy nebude koncert. Na všechny druhy tanců jsou již sjednání lektori. Už nyní se mohou zájemci o výuku tanců hlásit u Petra Schäfera na telefonním čísle 777 256 577. JiKo

Z okolních měst a obcí

Staroveštiny ctí lidové zvyky a tradice

Chceme-li poznat život našich předků, potom potřebujeme vědět, jak trávil své dny všední i sváteční a výjimečné. Obec Stará Ves lidovým tradicím přejí, a tak není vzácností, že se občané mohou potkávat tu na masopustu, jindy zase na stavění máje a pálení čarodějnic či na kácení máje. Vše tu vzorně organizuje starosta Pavel Hejsek se svou rodinou a s několika zapálenými dobrovolníky a nadšenci. V sobotu 29. dubna se Staroveštiny již počtvrté setkali u obecní vatyry, kol dokola se točila omladina a chasa se spolu s dobrovolnými hasiči připravovala na vztyčení máje. Nic nevadilo, že poletující čarodějnice zaklely oblohu pomocí mocných kouzel a čar v šedivou šmouhu, ze které neustále

proudem tekly čarodějnické slzy. Hlavně že oheň plál a veselí se dělo, i když povětrí nevalné bylo.

„Prvním rokem se slétly do Staré Vsi jen tři čarodějnice, ale tenkrát bylo nádherné počasí, a my jsme si to užili jaksepatří. Druhým rokem již přiletělo třicet dospělých čarodějnic. A vloni se nám po předchozím úspěchu vylihlo třicet malých čarodějnic. Letos při pošmourném počasí je to trochu slabší, ale nikdo se nenudí, lidé přišli, baví se, co víc si přát," komentuje historii sletu čarodějnic starosta obce Pavel Hejsek. Na otázku, jak je možné, že ani starosta neuměl zařídit pěkné počasí, odpovídá: „Snažil jsem se přimět čarodějnice, aby s tím deštěm něco provedly, ale nevyšlo mi to, za-

to vyšla na sto procent předpověď našich meteorologů.“

Tradice se přitom ve Staré Vsi neudrží dlouho. Před šedesáti lety se vyměnilo veškeré obyvatelstvo a původní nositelé tradic jsou vlastně v Německu. „Současné tradice jsme spíš okoukali někde na jižní Moravě a na Valašsku. Mnoho našich občanů tam má kořeny, přinesli s sebou nápady, a tak jsme začali zavádět tradice, aby se tyto staly našimi tradicemi staroveskými," podotkl Pavel Hejsek.

Při stavění máje nastaly neočekávané problémy. Hrsta místních hasičů podcenila váhu nepřilíš objemného smrku a jeho vztyčení se napoprvé ani napodruhé nepovedlo, teprve až třetí pokus byl úspěšný a za vydatné

pomoci dalších siláků se třepetalky zdobící korunu máje ocitly v požadované asi patnáctimetrové výšce. Zemědělský stroj, který v předchozích letech obec používala na postavení máje, musela nahradit patnáctičlenná skupina urostlých chlapů.

Májka bude zdobit prostranství u staroveského rybníčku do konce května. Poslední květnovou sobotu se uskuteční kácení máje, na které starosta Pavel Hejsek zve už nyní početnou veřejnost z blízkého i vzdálenějšího okolí. „Pokud bude pěkné počasí, k tanci, poslechu a pro dobrou zábavu nám bude vždy hrát skupina Karlováci, občerstvení bude pochopitelně zajištěno," doplnil informaci o příští akci starosta. JiKo

Přehlídka Bruntálský bača: Nadšení diváci tleskali tanečnickům v hale

Příjemné nedělní odpoledne strávili návštěvníci bruntálské sportovní haly 23. dubna při tradiční taneční přehlídce Bruntálský bača. Uspořádal ji bruntálský Dům dětí a mládeže.

Přes dvacet účinkujících tanečních skupin a souborů předvedlo během více než dvouhodinového programu na třicet vystoupení. Představily se děti, které navštěvují taneční a pohybové kroužky Domu dětí a mládeže v Bruntále, zájmové kroužky školy, ale i soubory z okolí.

Snad největší nadšení publika sklídily dívky z tanečního souboru **Beat systém z Velké Štáhlé** pod vedením Anety Kovářové,

kteří předvedly vystoupení plné energie na směsici rockové a hip-hopové muziky s názvem Run away a Škola hrou. Dvojice chlapců **Revolution crew z Vajglova** v choreografii s Leošem Molinem nadchla diváky tancem break dance. Tři vystoupení Cvičení na lavičce, Klobouky a Aerobik ukázaly moderní gymnastky s Lucií Hermanovou z Moravského Berouna. Horalky ze Světlé Hory s trenérkou Marií Hrubou zatančily Amazonky a Kdo s koho. **Skupina Tyk-tak z Ryžoviště** předvedla skladby Lady marmelade a Kelis.

Přehlídku zakončila krkolomná skladba Break dance show taneční

Foto: Dita Dulovcová

skupiny Bad style crew při DDM Bruntál. Kluci pod vedením Zdeňka Rozprýma se postarali o jedinečný závěr tanečního odpo-

ledne a svým atraktivním kompaktním vystoupením si zasloužili velký aplaus spokojeného publika. *Z podkladů redakce Náš domov*

Co je to, když se řekne

Valpuržina noc

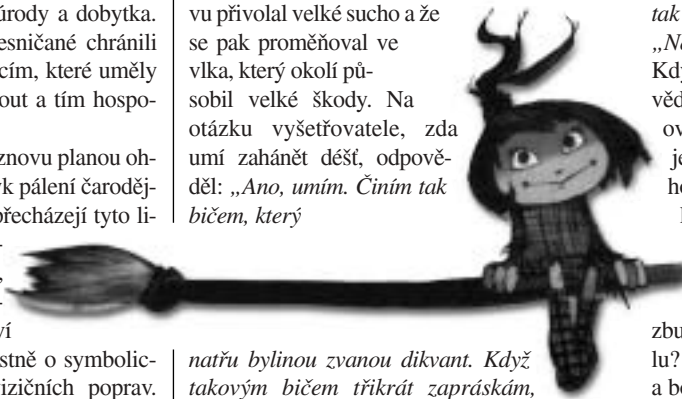
Filipojakubská noc nebo také Valpuržina noc z 30. dubna na 1. května je považována za jednu z magických nocí, kdy mají zlé síly větší moc než jindy. O půlnoci před sv. Filipem a Jakubem, kdy měly zlé síly moc škodit lidem, se však podle legend daly nalézt i četné poklady. Lidé také věřili, že v povětrí poletuje spousta čarodějnic, které se slétají na sabat. Proto se této noci říká „noc čarodějnic“.

Na ochranu před čarodějnicemi se na vyvýšených místech páliły ohně. Postupem doby se z těchto ohňů stalo tradiční „pálení čarodějnic“. Účastníci shromáždění zapalovali košťata a vyhazovali je do výšky, aby viděli čarodějnice létající na košťatech v povětrí. V minulosti měly však tyto zvyky i ryze praktický důvod. Měly za úkol ochranu úrody a dobytka. Při filipojakubské noci se vesničané chránili pálením ohňů proti čarodějnicím, které uměly jejich dobytek i úrodu uhranout a tím hospodáře poškodit.

Na návrší řady měst a vesnic znovu planou ohnivé hranice, ožívá dávný zvyk pálení čarodějnic. Z generace na generaci přecházejí tyto lidové rituály plné veselí a zejména dětské nespoutanosti, a nikoho přitom už ani nenapadne, jak hluboká tragika tkví v jejich podstatě - že jde vlastně o symbolickou stylizaci dávných inkvizičních poprav. Právě v tom spočívá paradoxnost celé věci. Neboť to, co se dosud napodobuje jako projev radosti, naši dávní předkové prožívali jako reálnou skutečnost.

Přesvědčení o existenci čarodějnictví a kouzelnictví bylo ve své době součástí trestního práva. Roku 1708 u nás vešlo v platnost tzv. Nové právo útrpné a hrdelní pro království české, markrabství moravské a knížectví slezské. Zákoník byl pak uplatňován řadu desetiletí a je jistě poučné citovat z něj alespoň několik ustanovení. V článku 19 se výslovně stanoví trest smrti za „kouzelnictví, hádání, hrncův kopání,

takovčyto do studnic uvrhování a čarodějné střelení“. Dále se v příslušném článku uvádí, že u podezřelých osob je třeba zjistit, zda svůj závazek se zlým duchem učinili písemně, či ústně a zda se zlým mocnostem poddali dobrovolně. A tak poetická iluze, kterou známe z lidového zvyku pálení čarodějnic, ale stejně tak z pohádek a pověstí, rázem mizí a obsah soudní praxe, ale i samotných příběhů nabývá nečekaně reálného kontextu. Lze uvést příklad, stal se roku 1681 na panství v Jevišovicích u Znojma. Tamější pastýř Tomáš Chvátala se před inkvizičním tribunálem zodpovídal za ilegální spojení s temnou mocí. Z oficiálně podané obžaloby vyplývalo několik vážných podezření. Především že na Moravu přivolal velké sucho a že se pak proměňoval ve vlka, který okolí působil velké škody. Na otázku vyšetřovatele, zda umí zahánět déšť, odpověděl: „Ano, umím. Činím tak bičem, který

natru bylinou zvanou dikvant. Když takovým bičem třikrát zapráskám, bouře a déšť okamžitě ustane.“ Otázka vyšetřovatele: „Jak ses setkal s černým mužem, který ti takovou moc dal?“ Odpověď: „Před dvěma roky jsem se během filipojakubské noci vracel domů a cestou mě zastavil duch zvaný Koštiště. Tomu jsem se poddal a zapsal jsem se mu svou krví. Učinil jsem tak mosaznou lžící. Zlý duch, který se mnou hovořil, byl dobře ustrojen, seděl na koni, měl vysoké boty a ostruhy.“ Otázka vyšetřovatele: „Jakou odměnu ti za to slíbil?“ Odpověď: „Slíbil, že se o mě dobře postará až do smrti. Dostal jsem od něj moc čarovat, proměňovat se v cokoli, třeba v myš

nebo jakoukoli havěť.“ Otázka vyšetřovatele: „Účastnil ses ještě s jinými čarodějmi filipojakubských slavností na nějakém rejdišti?“ Odpověď: „Ano, každoročně na Petrových kamenech. Hodně se tam vždy pilo a tancovalo. Mým úkolem bylo nosit putny, do kterých čarodějnice házely odpady z prahů a dveří.“ Otázka vyšetřovatele: „Umíš se proměnit ve vlka a páchat přitom škody, kdykoli se ti zachce?“ Odpověď: „Ano, umím. Jednou jsem se tak proměnil ve vlka v Plavči a páchal jsem přitom škody tím, že jsem pokousal celé stádo ovcí.“ Otázka vyšetřovatele: „Popiš, jak se v takového vlka proměňuješ.“ Odpověď: „Jdu pod širé nebe, učiním přemet, čert mně pomůže a už je ze mě vlk.“ Otázka vyšetřovatele: „Může se tak ve vlka proměnit každý člověk?“ Odpověď: „Ne. To může jenom ten, kdo se upsal čertu.“ Kdybychom neměli na paměti, že jde o odpovědi z oficiálního soudního protokolu, vyřčené ovšem ve smrtelné předtuše a s vědomím, že jejich nesmyslnost a fantastičnost obviněného uchrání pouze před dalším mučením, nikoli však před krutou smrtí upálením, mohli bychom se domnívat, že čteme nějakou pohádku. Ostatně kolik existuje příběhů se stejnou dějovou osnovou, na jaké byl zbudován tento chatrný text soudního protokolu? O kouzelnících, kteří dovedou zahánět déšť a bouři nebo je přivolávat? A jak jinak se děje v pohádkách a pověstech uzavření smlouvy mezi pozemšťanem a pekelníkem než ve způsobu, který líčil Tomáš Chvátala?

Jenže má vůbec smysl tohle všechno si připomínat během letos již uplynulé filipojakubské noci - v září planoucích ohňů? Tragika bolesti se přece už dávno rozplynula a pálení čarodějnic je jen časem veselí a radosti ze života. Tím víc, že noc, kdy se tak děje, je zároveň předzvěstí nejkrásnějšího měsíce roku, května. Po celá staletí se tak děje a mělo by tomu být i nadále.

JiKo, zdroj: www.knihzdar.cz
(autor Zdeněk Vyhliďal)

Přičarujte sobě májovou lásku...

Je konec bláznivého, bláhového dubna, je den zasvěcený čarovným silám. Poodhrnují roušku halící temnou stránku kouzelné moci a nabízím vám jedno milostné zaříkávadlo. K jeho provedení je nutno být sama - neposílám vás do lesů ani luk, stačí jen být v tmavém pokoji, otevřít okno a pustit energii čar a mámení k sobě. Mějte připraveno vše potřebné a pak už jen zapalte novou bílou svíci...

Vezmi vypraný nežehlený čtverec čistého bílého plátýnka. Doprostřed napiš uhlem jméno toho, koho chceš k sobě připoutat. Pak na něj pokládej následující: větvičku vonného zimostrázu (buxusu) - její vůně vymaže z jeho hlavy vše zbytečné. Dále sedm suchých kuliček jalovce, rozmačkanou čistou skořápku z hnědého vejce - to abys zničila jeho obrannou auru. Seženeš-li, přidej kousek z kořene kosatce či gladioly - jako vábničku; k tomu utrhni tři mladé šťavnaté kopřivy, kterými odeženeš od něj všechny případné sokyně. Zcela navrch polož malý oblázek.

Poté přehni do středu levý horní roh a vpíchni tam špendlík. Třikrát zblízka foukni na šáteček a pokračuj: pravý dolní roh, znovu jej připíchni a třikrát na něj foukni, následuje pravý horní roh a konečně le-

vý dolní. Teď na složené kouzelné psaníčko polož obě ruce, zavři oči a soustřed všechny své myšlenky na představu onoho muže.

A zvolna opakuj:

**Volám tě, můj milý, volám tě zdáli
Srdce mi otevři, tvá jsem, můj králi
Čáry a kouzla posílám z lásky
Nenech mne smutnou
Samota pálí**

Vyndeť nyní špendlík a vyjmi z šátečku onen oblázek. Nyní svaž křížem protilehlé rohy tak, abys vytvořila jakýsi malý raneček. Ten pak nos týden při sobě (v kabelce atd.) Povede-li se ti, dej onen oblázek dotyčnému - záleží jen na tobě, jak dalece ho dovedeš přimět, aby ho on měl u sebe - to je neúčinnější - snad když mu jej věnuješ pro štěstí. Minimálně ho dej na místo, kde on se vyskytuje. Špendlík neza-
hazuj, ale schovej, po týdnu ho pak zabodni do onoho ranečku - ale pozor, má to velkou účinnost - zapichuješ se mu tím napevno do myšlenek.
Zdroj: www.kudlanka.cz

Historické pozoruhodnosti

Pohnutá historie jednoho svatého

Na cestě za historickými a kulturními památkami našeho regionu se dnes vydáme za **Janem Nepomuckým**.

Kdo by neznal svěťce, jehož socha je skoro v každé větší vesnici, na mnoha mostech a nábřezích. Kněz v rochetě (obřadním bílém plátěném rouchu po kolena s širokými rukávy) a s biretem (pokrývkou hlavy vyztuženou diagonálními žebry), s pěti hvězdami kolem hlavy, držící v náručí kříž s ukřížovaným Kristem, případně ještě palmovou ratolest (symbol vítězství).

Sochy stojí na svých místech většinou již od osmnáctého století a mohly by toho hodně vyprávět o osudech lidí, kteří se k nim

chodili modlit nebo k nim jen s úctou vzhlíželi. Bez zajímavosti však není ani osud tohoto českého svatého, uctívaného v mnoha zemích, a to i za mořem, zejména v Latinské Americe.

Za svatého byl Jan Nepomucký prohlášen nejen na základě legend, ale zejména také v návaznosti na „zázrak“, k němuž došlo při exhumaci ostatků těla Jana z Pomuku v roce 1719. Tehdy komise složená z vysokých církevních funkcionářů, ale i lékařů a chirurgů, právníků a šlechticů konstatovala, že kus načervenalé tkáně, která byla nalezena uvnitř exhumované lebky, je světcův jazyk. Všichni z přítomných pak nabylí přesvědčení, že jazyk se nemohl zachovat po dobu více než tři století od Janovy smrti přirozenou cestou, nýbrž zřejmým zázrakem, jehož příčinou a podstatou bylo zachování zpovědního tajemství ve smyslu tehdejší legendy o Janovi. Údajný Janův jazyk navíc po tom, co ho políbil světcův biskup, změnil barvu na šarlatovou a poněkud naběhl. V této podobě pak byl uložen do monstrance a uctíván jako relikvie; odhaduje se, že do roku 1866 ji přišlo uctít

(a políbit) skoro sedm milionů věřících.

Jak to všechno bylo? Musíme vynechat řadu detailů, abychom sdělili to podstatné. Jan (Johann, Johánek) se narodil kolem roku 1340 v trhové vsi Pomuku náležející nedalekému cisterciáckému klášteru v Nepomuku v jihozápadních Čechách. Za husitských válek byl klášter zničen a převládlo označování Nepomuk. Jan sám se psal z Pomuku. Pracoval jako úředník, studoval na pražské právnické fakultě a titul doktora církevního práva získal v italské Padově. Po návratu do Prahy působil jako notář a později zastával funkci generálního vikáře, tedy jakéhosi náměstka pražského arcibiskupa. Dostal se do sporu o kompetence mezi světskou a církevní mocí, mezi králem Václavem IV. a arcibiskupem Janem z Jenštejna. Po neúspěchu jedné z intrik vedených králem proti arcibiskupovi se panovník rozzuřil a poručil, aby zatkl arcibiskupa a všechny církevní hodnostáře v jeho okolí. Pan arcibiskup před králem pro jistotu v přestrojení utekl na svůj hrad v Roudnici nad Labem, generální vikář zůstal v Praze, byl zatčen a ve vězení zvaném Špinka na Starém Městě pražském byl spolu s dalšími hodnostáři vyslýchán. Král Václav IV. si přál být útrpnému vyslýchání osobně přítomen. Popis mučení, kterému byl Johann z Pomuku podroben, nahání dnešnímu člověku hrůzu, utrpení mučených ve středověku bylo nepředstavitelné. Nejkrutěji

ze všech byl za osobního příspěvní samotného krále mučen Johann. Václav IV. si postupně uvědomoval možné následky svého chování, proto chtěl všechny propustit pod přísahou mlčení. Johánek však již přísahat nemohl, strašlivé utrpení nepřežil. Král nechal umučeného svázat do kozelce a za pomoci kata ho osobně shodil s Karlova mostu do Vltavy. Stalo se tak v noci 20. března 1393. Po pětadvaceti dnech vynesla voda tělo na břeh, mrtvého se ujali řeholníci z kláštera v Dušné ulici a pohřbili ho při kostele sv. Kříže Většího, v roce 1396 pak byly jeho ostatky přeneseny do chrámu sv. Víta. Později, při renovaci hrobu, došlo k formální chybě, která značnou měrou ovlivnila další sled událostí - kameník vytesal do náhrobku jako datum úmrtí rok 1383, tedy o deset let dřív, než byla skutečnost. Po roce 1449 Tomáš Ebendorfer z Haselbachu zveřejnil domněnku, podle níž bylo důvodem Janovy smrti zpovědní tajemství. V roce 1541 vychází Kronika česká Václava Hájka z Libočan a ten problém dvojího data úmrtí vyřešil svérázným způsobem - prohlásil, že utopení duchovní se stejným jménem byli dva, jeden byl umučen kvůli sporu krále a arcibiskupa roku 1393 a druhý - pro odlišení už Jan z Nepomuku - měl být zpovědníkem královny Žofie, a protože nechtěl prozradit žárlivému králi obsah zpovědního tajemství, nechal ho krutý vladař za trest utopit ve Vltavě v roce 1383.

Socha Jana Nepomuckého ve Staré Vsi

1866 ji přišlo uctít

V roce 1747 Eliáš Sandrich vyvrátil Hájkův omyl a datoval Janovu smrt do roku 1393 a v roce 1787 Josef Dobrovský vylučoval jako důvod Janovy smrti zpovědní tajemství.

Nicméně stalo se, že na základě žádosti pražské kapituly z roku 1675 o blahorečení Jana z Nepomuku došlo podle tehde-

před utopením v ledové vodě a rozdrčením mlýnským kolem; Rozálie uklouzla na zledovatělé lávce a spadla do Otavy. V ledové vodě strávila půl hodiny, pod vodou se jí měl zjevit Jan Nepomucký a ujistit ji, že nezemře - a tak se také stalo. Druhým bylo uzdravení jednadvacetileté Terezie Veroniky, které nesprávným léčením zcela odumřela levá ruka; té se po modlitbách a devítidenním půstu rovněž zjevil Jan a rovněž ji ujistil, že jí bude pomozeno. Ráno při přijímání v kostele se jí ruka náhle uzdravila.

Na základě doporučení kanonizační komise papež Benedikt XIII. prohlásil 19. března 1729 Jana Nepomuckého za svatého. Díky mohutné propagandě se pak z Jana stal velmi uznávaný a uctíváný světec. Po zemi se šířily další

Socha Jana Nepomuckého v Břidličné

ších římských předpisů v roce 1719 k otevření hrobu Jana z Pomuku. Při exhumaci bylo konstatováno ono zázračné zachování jazyka, jímž měl Jan zachovat zpovědní tajemství. Kanonizační komisi pak byly předloženy další důvěryhodné zázraky. Prvním bylo zachránění šestileté Rozálie Hodánkové

historiky o jeho zázračném působení, dokonce i takové, že na smrt nemocné vyléčí prach a hlína z Janova hrobu; v první polovině 18. století se tento „zázračný lék“ stal i předmětem zámožského obchodu.

V roce 1849 F. B. Mikovec (divadelní kritik a teoretik) uveřejnil teorii, podle níž byl v době protireformace světec Jan Nepomucký vytvořen uměle, aby zastínil památku Jana Husa.

Postava svatého Jana Nepomuckého byla nesčetněkrát ztvárněna v literární, výtvarné či sochařské podobě, vesměs podle typu, který v roce 1693 vytvořil pro pražský Kamenný most sochař Jan Brokoff. Odhaduje se, že jen v Evropě je na třicet tisíc soch Jana. Známým poutním místem u nás je kos-

tel svatého Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou.

Na Rýmařovsku najdeme řadu uměleckých ztvárnění podob tohoto svätce. Jde např. o obraz J. K. Handkeho z roku 1729 v kostele sv. Michala a nám všem důvěrně známou pískovcovou sochu na náměstí Míru v Rý-

Socha Jana Nepomuckého v Dolní Moravici

mařově, vytvořenou Severinem Tischlerem v roce 1736. Lidovou dřevěnou barokní plastiku Jana je možné si prohlédnout v muzeu. Své Jany Nepomucké mají i v Horním Městě - v kostele Maří Magdaleny obraz J. Zinka ze 40. let 18. století a kvalitní barokní sochu sv. Jana Nepomuckého z roku 1770 v neobvyklé póze - s biretem v levé ruce. Také ve Starém Vsi je Jana socha z konce 18. století prostovlasá, s biretem v pravé ruce. Na náměstí v Břidličné stojí socha Jana Nepomuckého od roku 1766, na Sovinci před kostelem od r. 1729. Sochu v kostele sv. Jakuba Většího v Dolní Moravici vytvořil kolem roku 1800 J. Mather, socha u silnice pochází z roku 1751. Jana Nepomuckého s královnou Zofíí najdeme i na spodní části podstavce pilíře pozoruhodného sousoší sv. Trojice z roku 1752. Pro kostel nejsvětější Trojice v Albrechticích u Rýmařova namaloval obraz Jana Nepomuckého F. Körner v roce 1865.

Svátek Jana Nepomuckého, který je také považován za patrona vod a který již kolem roku 1600 patřil k zemským patronům Čech, se slaví 16. května; v Čechách byl zrušen zemský svátek jako den pracovního klidu v roce 1925.

A jak to vlastně bylo s údajným zázračně zachovaným jazykem Jana Nepomuckého? Odpověď máme z doby nedávné. V roce 1972 při archeologickém výzkumu a ohledání světcových ostatků

za pomoci moderních metod bylo potvrzeno, že Johann z Pomuku zemřel krutou násilnou smrtí, a dalším jednoznačným zjištěním bylo, že to, co bylo považováno po více než 250 let za jazyk světce, je ve skutečnosti mozková tkáň, jejíž tukové látky mohou přetrvat ve ztuhlé formě velmi dlouho.

Legends však přežívají dál, jako například ta, že při narození Johánka z Pomuku se objevil ohnivý plamen nebo že kolem hlavy umučeního světce vhozeného do Vltavy zářilo světlo, znázorňované pak po staletí pěti zářícími hvězdičkami nad jeho hlavou. Jisté je, že Johánek z Pomuku byl jednou z mnoha nevinných a zbytečných obětí v naší historii, většinou těch dalších ani předchozích však nikdo nikdy žádné sochy nepostavil a nepostaví.

Snad trochu za zázrak je možné považovat skutečnost, že sochy svatého Jana Nepomuckého přečkaly více než deset lidských generací a nezničil je ani neúprosný zub času, ale ani zlá ruka člověka nebo politického režimu. Už proto stojí za to je navštívit a prohlédnout si je zblízka, v klidu a v úctě k našim předchůdcům v této krajině.

Zdroje:

Seznam kulturních památek okresu Bruntál, OKÚ Bruntál a Památkový ústav Ostrava.

Webové stránky s problematikou J. Nepomuckého: www.cirkev.cz, www.rozhlas.cz, www.sjn.cz, www.celemvzad.cz a další.

M. Marek

Socha Jana Nepomuckého v Horním Městě

Fota: Ing. Miloslav Marek

Kraj zveřejnil volná místa na středních školách a učilištích

Na webových stránkách www.kr-moravskoslezsky.cz jsou již zveřejněny první volné kapacity středních škol a učilišť pro druhá a další kola přijímací - řazeno dle okresů včetně kontaktů přímo na školy, odkaz je viditelně na titulní straně webu v aktualitách a zůstane tam až do září tak, aby zájemci mohli rychle najít, co potřebují. Nabídka se aktualizuje každý den. Druhá a další kola přijímací včetně termínů jsou zcela v režii ředitelů škol.

Kontaktní osoby na odboru školství KÚ, které podávají informace k přijímacímu řízení do 1. ročníků středních škol (podle okresů, pro zájemce stačí volat na ústřednu KÚ 595 622 111, kde je příslušně podle zájmu o okres spojit):

PaedDr. Stanislava Šmídová, tel.: 595 622 474;

Karin Vozňáková, tel.: 595 622 410 (okresy Nový Jičín, Frýdek-Místek);

Zuzana Pavlásková, tel.: 595 622 956 (okres Ostrava);

Pavla Nyklová, tel.: 595 622 358 (okres Opava);

Mgr. Petr Matýsek, tel.: 595 622 699 (okresy Karviná, Bruntál).

Nabídka možností pro středoškoláky v MSK se od 1. 9. 2006 rozšiřuje

o 42 nových oborů vzdělání: o 33 oborů s maturitní zkouškou (v tom je např. 7 nových lyceí s 900 novými místy), 8 s vyučným listem a jeden obor vyššího odborného vzdělávání. V kraji dnes studuje na středních školách asi 65 000 žáků, na gymnáziích 16 500 (jen od roku 2001 se počet studentů gymnázií v kraji zvedl o téměř 800).

Před letošními přijímacími zkouškami se žákům nabízelo celkem 19 600 míst na všech SŠ a učilištích v kraji, odhaduje se, že více než 70 % žáků (či studentů na VOŠ) se dostalo na školu už v prvním kole. Tradičně největší zájem byl o gymnázia a některé střední odborné školy, hlavně v Ostravě a dalších větších městech, nenaplněné zůstávají po prvním kole především učňovské obory, ale jsou i místa na maturitních oborech škol, na Bruntálsku jsou ještě místa i v gymnáziích.

V kraji je dnes 157 středních škol a učilišť, MSK je zřizovatelem 108 z nich, vloni se do prvních ročníků přihlásilo 16 200 dětí, letos o 600 více. Každý žák najde uplatnění - nabídka celkově je vyšší než počet žáků.

Šárka Swiderová, tisková mluvčí MSK

Vyjádření hejtmana kraje k situaci kolem firmy Hyundai

(Světové agentury v minulých dnech informovaly o dalším vývoji vyšetřování korupce v řadách vrcholných manažerů firmy Hyundai, spekuluje se o zastavení světové expanze firmy.)

Hejtman kraje Evžen Tošenovský:

„Nemáme stále žádné oficiální informace z Koreje o tom, že by Hyundai Motor Company zastavovala investici v Nošovicích, proto i nadále považují zprávy v médiích za spekulace. Pro nás je důležité to, co nám sděluje korejská strana - a odtud máme naopak ujištění o tom, že Hyundai o zrušení plánů na stavbu továrny v Nošovicích neuvažuje a přípravy stále běží. Pro nás se tedy nic nemění - čekáme na oficiální stanovisko společnosti Hyundai. Je ale velmi pravděpodobné, že slavnostní výkop nebude v polovině května. Do konce dubna, doufám, bude jasno, taková je dohoda s korejskou stranou.“

Situace v Koreji je nejasná, nepřehledná, kaž-

dou hodinou se mění a opravdu si nemyslím, že by se v této chvíli dalo dělat víc. Podle mého názoru tedy i naše vláda v této chvíli dělá maximum možného. Na druhé straně věřím, že česká vláda dodrží všechny sliby vůči našemu kraji: do přípravy zóny už stát investoval obrovské peníze a my očekáváme i naplnění všech slibů daných v souvislosti s výstavbou zóny - především těch, které se týkají dobudování infrastruktury, tedy modernizace silnic a železnice v kraji. My - tedy Moravskosleský kraj - dodržíme samozřejmě všechny závazky dané lidem a obcím v souvislosti s přípravou zóny.

Je nutné zdůraznit, že práce v nošovické zóně

stále běží a že ji od začátku připravujeme jako strategickou krajskou zónu, nikoli tedy účelově pro Hyundai. Do přípravy a budování zóny už bylo investováno mnoho peněz - téměř 600 milionů korun. Více než půl miliardy bylo rozděleno mezi 170 vlastníků pozemků a domů - peníze uvolnil stát, prvních 20 milionů korun už od kraje dostalo i zemědělské družstvo. Žádné peníze nebyly investovány účelově pro projekt Hyundai a případná změna investora by neznamenal žádný finanční propad. Vyrostle-li v zóně továrna Hyundai, bude to skvělé, ale jsou i další velcí investoři, kteří chtějí pozemky o rozloze větší než sto hektarů, takže nemám strach, že bychom zónu nenaplnili.“

Kancelář zmocněnce vlády pro Moravskosleský kraj bude více sloužit městům, obcím i podnikatelům

Ačkoli ještě neuplynulo sto dní obvyklé ochranné lhůty od nástupu do funkce, je už nyní jasné, že nový zmocněnec vlády pro Moravskosleský kraj chce výrazně změnit vnímání svého úřadu. Priority nového zmocněnce Petra Wolfa, který na začátku dubna vystřídal Vítězslava Zamarského, jsou necelý měsíc po převzetí kompetencí definované a vycházejí z charakteru regionu. „Mám na starost řešení problémů spojených s útlumem průmyslu, s nezaměstnaností, obnovou životního prostředí a celkovým zlepšením života v kraji. Je jasné, že vše se bude odvíjet od finančních zdrojů, které se podaří do regionu přitáhnout. To je začátek všech aktivit, a tedy priorit nejvyšší,“ poznamenal.

Nový zmocněnec ale nechce stavět jen na

mnohokrát skloňovaných zdrojích z Evropské unie. „Je jasné, že zpracování kvalitních projektů, bez nichž není čerpání z EU možné, je určitě jedním z mých hlavních úkolů. Jako svoji jednoznačnou prioritu jsem si však stanovil, aby se v tomto regionu čerpaly všechny národní zdroje. Například ty dlouho schválené na projekty revitalizace,“ uvedl dále.

Prvním reálným výstupem v tomto směru po jmenování do funkce je uskutečnění již dříve podaných 21 projektů na rekultivaci oblastí postižených důlní činností. „Co nejdříve chci spustit realizaci projektů. U těch nad dva miliony korun bude třeba vybrat výběrová řízení. Chci, aby se tak stalo co nejdříve,“ řekl. Svůj úkol vidí Petr Wolf rovněž v pomoci pro

malé a střední podniky, zejména v tzv. dotačním titulu č. 4 Financování přípravy pilotních projektů pro revitalizaci Moravskosleského kraje. „I to by měla být jedna z cest, jak zabránit tomu, aby z našeho kraje odcházel kvůli nedostatku příležitosti mladí talentovaní lidé, což také chápu jako svou prioritu ve funkci zmocněnce vlády,“ dodal.

Pro dosažení svých cílů chce Petr Wolf více „otevřít“ úřad zmocněnce vlády, aby - jednoduše řečeno - dokázal oslovit více lidí, institucí, firem či představitelů obcí. „Budou se snažit o to, aby si třeba starostové uvědomili, že úřad zmocněnce pro ně může znamenat jakousi alternativu financování jejich projektů. Totéž může platit i pro menší firmy,“ dodal nový zmocněnec.

Kdo je Petr WOLF

Vysokoškolský pedagog, který garantuje předměty: Management, Ekonomický software, Informační systémy, jak pro bakalářské, magisterské, tak i doktorské studium. Dále je členem pracovní komise pro průmyslovou politiku NHK ČSSD, člen zahraniční komise Moravskosleského kraje,

člen vědecké rady ministra životního prostředí, zastupitel městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky, honorární poradce premiéra ČR.

Pracoval jako samostatný projektant ve Vítkovicích, proděkan Ekonomické fakulty VŠB - TU Ostrava, specialista ekono-

mického ředitele, ekonomické oddělení SME, a. s.

Vedle odborné činnosti podnikal jako osoba samostatně výdělečně činná v oboru managementu a konzultační činnosti.

Je členem ČSSD. Má rád myslivost a te-
rénní auta.

KONTAKT: Adresa kanceláře: Veleslavinova 4/1002, Ostrava, telefon: 596 110 544, mobil: 731 628 298

Akce hradu Sovinec

Na hradě Sovinci uvítali jaro

Na pomlázkové veselici aneb Velikonoční jarmark lidových řemesel, to byl název první oficiální letošní akce, která se uskutečnila předminulý víkend 22. a 23. dubna na hradě Sovinci za účasti více jak dvou a půl tisíce návštěvníků.

„Lidé využili velmi teplého a slunečného počasí a vydali se přivítat jaro na hrad Sovinec a dobře udělali, protože první jarní víkend na Sovinci se opravdu vydařil,“ komentoval uplynulou akci kastelán hradu Zdeněk Zedek. Sluníčko se na jednotlivá hradní

nádvoří prodíralo přes velké sněhové bariéry jen velmi pozvolna. Dlouhá zima a značné množství sněhu, který ležel na Sovinci ještě před pár dny, byly také důvodem, proč organizátoři přesunuli termín první jarní akce o týden později.

Ti, kdo tuto informaci nezaznamenali a na hrad přesto přijeli, byli spokojeni. Naskytla se jim pozoruhodná příležitost spatřit hradní sklepení a absolvovat netradiční prohlídku hradu a hradních zákoutí. Těto vůbec první letošní akce se zúčastnilo stejné množství návštěvníků jako Velikonočního jarmarku.

Na pomlázkové veselici zhlédli návštěvníci hradu pestrý program, který zahrnoval říkadla, tradice a folklórní zvyky, zdobení perníků a předvádění jar-

ních řemesel, žonglování, loutkové a hrané divadlo, právo útrpné a středověkou věštírnu, šermířské souboje a doprovodný program pro děti. Kromě toho mohli velcí i malí mlsouni vybírat z nepřeberného množství nejrůznějších dobrot a specialit, mezi něž patřila i ochutnávka archivních vín, podávaných bratry templáři.

„Nejúspěšnějším účinkujícím první jarní akce se podle divácké ankety stal na prvním místě tradičně kejklíř Tomáš Křupala, druzí se umístili Moravští křížoví rytíři, třetí pak skončila Katovna Locus a diváčky nejúspěšnějším pořadem byl Indián v podání Katovny Locus,“ doplnil informaci o programovém složení Velikonočního jarmarku Zdeněk Zedek.

Letošní sezónu vidí kastelán hradu stále optimisticky, i přesto že zcela běžné dotace, které dostávají správci jiných kulturních památek, hradů a zámků, nejsou v případě hradu Sovince už tak

běžné. „Granty a dotace se k nám jaksi nehmou díky stále nedořešeným církevním restitucím. Domnívám se však, že lidé cestu na Sovinec vždycky najdou, v podstatě i díky médiím, která nám vychází vstříc a zcela nezištně propagují naše akce,“ poznamenal na závěr purkrabí hradu Zdeněk Zedek alias Mlok, který zve již nyní všechny přátele hradu Sovince na další akci, tentokrát věnovanou těm nejmenším v rámci Dne dětí. A na co se mohou návštěvníci hradu těšit? Mezi novými tvářemi se objeví členové Divadelní společnosti Koňmo z Českých Budějovic, z jejichž řad pochází i velmi oblíbený herec a kejklíř Víta Marčík. Přijedou se dvěma pohádkami, a jak řekl sám purkrabí Zedek, už se na ně moc těší. Pro děti bude připraveno mnoho her, soutěží a nejrůznějších disciplín a odměnu si odnese každé z nich, které se aktivně zapojí do soutěží. *JiKo*

Pozvánka na další akci*Láry fáry do pohádky***Dětský den aneb Pohádkový hrad patří dětem**

Účinkují:

Divadelní společnost Koňmo - www.konmo.cz
Kejklíř Křupala, Dětské divadélko Magnetík

Šermířská a divadelní společnost Cordiallo
Těžkooděnci Tartas, šermířská garda Dědictví

Pohádková Babka čarodějka

Rytíř Kobylka uspořádal pro děti veselici, hejtman s hrstkou věrných však odmítá dětem klíče hradní předat. Zábavný program s pohádkami, pověstmi a kejkllováním. Hry a klání rytířská pro děti i dospělé. Soutěž v kreslení pohádkových bytostí a soutěž v pátrání po glejtech magických.

Po oba dny hrad otevřen 9.00 - 19.00

HRAD SOVINEC - Denní program 20. a 21. května

09.20	Udatné strážce sovinecké, veselá scénka, Dědictví	1. a 2. nád.	14.50	Šlo vejce na vandr, pohádka, Koňmo	5. nád.
09.25	Koblížek na cestách, pohádka, Babka čarodějka	3. nád.	15.45	Koblížek na cestách, pohádka, Babka čarodějka	5. nád.
09.45	Předá hejtman dětem klíče od hradu ???	4. nád.	16.00	Chaloupka v Jeseníkách, příběh, Dědictví	5. nád.
10.00	Neuvěřitelný příběh, bajka, Magnetík	5. nád.	16.30	Šašek a hrabě, kejklířská show, Tomáš Křupala	5. nád.
10.25	Průvod účinkujících hradem z 1. na 5. nád.		16.50	Co se stalo v pekle, šermířská pohádka, Cordiallo	5. nád.
10.30	Co se stalo v pekle, šermířská pohádka, Cordiallo	5. nád.	17.15	Po prohýřené noci, šerm, těžkooděnci v brnění Tartas	5. nád.
10.55	Vyrostl jste, mistře, kejklířská show na chůdách	5. nád.			
11.20	Po prohýřené noci, šerm, těžkooděnci v brnění Tartas	5. nád.	Dále jen v sobotu		
11.40	Šlo vejce na vandr, pohádka, Koňmo	5. nád.	17.35	Neuvěřitelný příběh, bajky, Magnetík	5. nád.
12.30	Kouzelný měšec, příběh, Dědictví	5. nád.	18.00	Kouzelný měšec, příběh, Dědictví	5. nád.
12.50	Perníková chaloupka, pohádka pro nejmenší	5. nád.	18.20	Zazvonil zvonec a pohádky je konec, kejklíř Křupala	5. nád.
13.20	Zrcadlo života, povídkový příběh, Cordiallo	5. nád.			
13.40	Rád vstupuji do bouřlivého potlesku, kejklíř Křupala	5. nád.	10.00 - 15.00	kreslení pohádkových bytostí ve věži	
14.00	Neuvěřitelný příběh, bajky, Magnetík	5. nád.	10.00 - 16.00	prohlídky hradu s průvodcem v každou celou hodinu (z horního hradu)	
14.30	Pátrání po ..., šerm, Tartas	5. nád.			

Dále připravujeme:

1. a 2. 7. Loutkářská pouť
15. a 16. 7. Válka třicetiletá
29. a 30. 7. Lesnické slavnosti

19. a 20. 8. Tradiční řemeslný jarmark
23. a 24. 9. Vinobraní
28. 10. Ukončení sezóny

Informace: tel. 777 205 029, sovinec.purkrabi@volny.cz, www.sovinec.cz, www.sovinec.info

Výročí ...

A tak se soudruh PhDr. Matuška nechal v posledním čísle Rýmařovského horizontu slyšet, že první máj je vlastně lásek čas, jež nám vybojovali američtí dělníci popravení kapitalismem v předminulém století a jež nám soudruzi místní provenience, inspirovaní učením zločince Uljanova alias Lenina, posléze k dokonalosti dotaženým arcimasovým vrahem Džugašvilim alias Stalinem, za přispění jiného kovaného vraha Skrjabina alias Molotova, přivedli k dokonalosti. Již prvně zmíněný Uljanov, který zemřel na paralýzu vyvolanou syfilidou, kterou si zajisté uhnal při zapalování soudružek plamenem revoluce, a který jakožto první proletářský vůdce dělnictva vlastnil několik vozů Rolls-Royce, má na svědomí miliony mrtvých. A v jeho dle zdárně pokračovali další soudruzi, jako byl taváryš Brežněv, muž mongoloidního výrazu, jenž

se propil k výrazu duševně postižené opice, jehož zeť Jurij Čurbanov, původně okrskář milice, po svatbě s jeho dcerou alkoholičkou Galinou do rána povýšený do hodnosti generálmajora letectva Sovětského svazu, dodnes ještě snad sedí kdesi na Sibiři. Na dače soudruha Čurbanova vyšetřovatelé Gorbačovovy éry vykopávali mlékárenské konve plné zlatých prutů a diamantů v miliardových hodnotách západních měn.

To vše se dělo na cestě vpřed. Na cestě ke komunismu lemované lidskými lebkami a hnáty. Vždyť kde jinde zavírali malé děti od hranice deseti let do vyhlazovacích koncentračních táborů na Sibiři než v onom „Sovětském svazu“ za krádež několika klásků na tzv. „družstevním poli“ - tj. na poli, jež komunisté předtím někomu ukradli.

Ale to je všechno pro kované a ve víře pevné soudruhy asi

málo. Oni by chtěli pokračování cesty smrti. Oni by chtěli opět výuce lásky k učení Leninovu metodami sovětských soudruhů, jako je především vyrazení zubů, lámání žeber, bití pendrekem, nebo intenzivní metodou, jež spočívá v přikládání elektrod na genitálie. Tak jak to krásně uměl otec někdejšího předsedy KSČM Grebenička, jež pozemské spravedlnosti bohužel unikl. A činí tomu soudruzi jazykem medovým. Jazykem lásky a spravedlnosti, jenže nějak opomíjejí zmínit více než 200 dělníků postřílených komunisty v Gdaňsku v osmdesátých letech minulého století, když si tito dovolili stávkovat za lepší život. Zapomínají nám soudruzi na 50 000 mrtvých v Budapešti, když sovětská armáda přišla na „pomoc“ v roce 1956. Zapomínají taváryšci na srpen 1968, kdy sověťáci vytukávali morseovku lásky do průčelí Národní

ho muzea kulometry ráže 7,65 mm. Zapomínají nám Matuškové na Dr. Horákovou. Na tisíce umučených v komunistických koncentracích. Rádi by vymazali z paměti naše vojáky, které protáhli žumpou zapomnění padesátých let. Nechtějí slyšet o třídní segregaci, kterou páchali stejně jako nacisté na nevinných, aby jim ničili životy. Naštěstí je ale tato země, zubožená více než 40 lety komunistického tyranie a 16 lety postkomunismu, oběma nohama v Evropě. Naštěstí je tato země členem Severoatlantické obranné aliance a naši vojáci s vojáky US Army v Afghánistánu společně loví nepřítele naší civilizace. V tom je naše naděje. Vše ostatní vyléčí čas. Když chce. „Když nechce, pak ne. Čas je šarlatán.“ (J. Orten)

My šarlatány nebudme. Dvakrát po sobě si to nemůžeme dovolit.

M. Václavek, Šumperk

Seriál

Nebojte se první pomoci (9. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Stavy bezprostředního ohrožení života

Bezdeší

Jedná se o stav, kdy postižený nedýchá, tj. nekoná žádné dýchací pohyby.

Příčiny bezdeší: Vyrazení funkce dechového centra v mozku v důsledku úrazu nebo choroby.

Příznaky:

- modravé zabarvení obličeje, ušních lalůčků, rtů a jazyka;
- na hrudníku nelze zaregistrovat žádný pohyb;
- není slyšitelný žádný dýchací zvuk;
- u úst a nosu chybí závan vzduchového proudu.

V čem spočívá ohrožení života?

V zástavě krevního oběhu, k níž dojde z důvodu nedostatku kyslíku v srdečním svalu a mozku.

Postup první pomoci:

Jediným řešením je umělé dýchání. Podmínkou jeho provádění jsou volné dýchací cesty (viz předchozí kapitola).

Základní metodikou je dýchání z úst do úst, resp. plíc do plíc, jedná se o dva názvy pro tentýž postup.

Zachránce vydechuje vzduch z vlastních dýchacích cest (ten je sice ochuzen o kyslík - obsahuje ho 16 % - toto množství je však za normálních podmínek ještě dostačující) a **vděchuje ho do úst nebo nosu postiženého. Při dýchání do úst je nutno prsty sevřít nosní křídla, při dýchání do nosu je nutno sevřít rty.**

Dýchání se zahajuje dvěma až třemi dechy, poté se dodržují následující podmínky: **Dospělé**

osoby - dechová frekvence 12 - 15x za minutu, objem asi 1000 ml, což odpovídá energickému výdechu. **U dětí se uplatní technika do úst a nosu současně** - dechová frekvence 20x za minutu, objem asi 300 - 500 ml, což odpovídá povrchnímu výdechu. **U kojenců se uplatní technika do úst a nosu současně** - dechová frekvence 30x za minutu, vydechuje se obsah nafouklých tváří.

Nepřímé umělé dýchání dle Silvestra-Brosche (viz obrázek) je nouzovým východiskem při infekcích, kontaminaci toxickými látkami a poraněních obličeje. Nepřímé umělé dýchání zajistí jen nepatrnou výměnu plynů.

Čeho chceme docílit?

Zajistit trvalou výměnu plynů v plicích.

Dýchání z úst do úst je spojeno s objektivním rizikem nákazy. V rodinách a známých kolektivech je zanedbatelné. Nejvyšší míra rizika je v komunitách toxikomanů. Doporučované přiložení perforované igelitové roušky na obličej zachraňované osoby omezí fyzický kontakt, ale neochrání před nákazou. V některých zemích jsou řidiči vybaveni dýchacími tubusy nebo rouškami s náustkem, tyto pomůcky poskytují relativně spolehlivou ochranu.

Zástava dechu je téměř vždy spojena se zástavou oběhu. Jí se budeme podrobně věnovat v příštím pokračování. **MUDr. Juljo Hasík**

(Nebojte se první pomoci)

Sport

Rýmařovský desetiboj 2006

Jak to bylo na skoku dalekém

V pátek 28. dubna 2006 proběhlo další klání Rýmařovského desetiboje, a to skok daleký. Dálka je sice relativní pojem, ale použijeme tento vžitý název.

Slunce se sice před začátkem disciplíny schovalo za mraky a teplota klesla, ale účastníků se dostavilo poměrně dost, dohromady 50. Vzhledem k zimě hrozila svalová zranění a několik se jich také „podařilo“ realizovat - bohužel.

Po pár zkušebních skocích se začalo naostro. Letos pořadím hodně míchaly poslední skoky. Již tradičně začínali muži kategorie C. Jedná se o dynamickou disciplínu, takže dominovali siloví jedinci. Nejsilovější je pro letošek Vojtěch Hrdina, který skočil 408 cm, následován druhým Vaškem Orlíkem s 369 cm a třetím Laďou Štrbíkem s 335 cm. Avšak výkony všech byly hodny ocenění.

Pak, taktéž tradičně, pokračovaly ženy, nejdříve kategorie B. Zde se vstříc písku rozběhlo 8 závodnic. Nejlépe skloubit rozběh, odraz i let se podařilo Markétě Míčkové, která doskočila na značku 363 cm. Za ní se seřadily Majka Pitorová s 326 cm a Saša Tylová s 323 cm. Perličkou je, že Markéta Míčková obětavě závodila i se sádrou (samozřejmě na ruce). Pak se na rozběhové dráze seřadily skokanky z kategorie A. S rostoucím počtem pokusů (každý měl čtyři) rostla i nejvyšší „doskočená“ vzdálenost. Nakonec se pořadí ustálilo takto: třetí Lenka Czедronová výkonem 389 cm, druhá Olga Valová výkonem 398 cm a první Petra Dobrovová výkonem 413 cm.

Jako další se ze svých pečlivě připravených značek začali směrem k od-

Fota: archiv Rýmařovského desetiboje

razovému prknu rozbíhat muži kategorie B. Tak jako v každé kategorii, i zde bylo možno zhlédnout několik velice zdařilých pokusů i několik spíše symbolických. Tři nej-

zdařilejší předvedli Ivo Volek, když dolétl na 466 cm, Josef Svedoník (422 cm) a Jarek Doležel (403 cm). Obvyklý závěr obstarali muži kategorie A. Do závodu se jich přihlásilo 19 a nutno říci, že ke konci už byla „technickým delegátům“ poměrně

zima. Avšak poslední skok celé soutěže všechny rozehrál! Dle očekávání měl závodit výborný skokan, loňský vítěz Karel Toman. A tak se také dělo. Letos se však objevila silná konkurence v osobách Pavla Juráše a Pavla Konštackého. Tito tři se podělili o stupně vítězů. O první místo za 552 cm, které měl na svém kontě již z první série Karel Toman, zabojoval posledním pokusem Pavel Konštacký - vzal si k srdci radu zkušeného sportovce a tělocvikáře Václava Orlíka a doslova propachtil vzduchem na 556 cm. Z třetího místa jim na záda dýchal Pavel Juráš (545 cm). Skok za hranici pěti metrů byl k vidění i od Honzy Hnila (519 cm).

Václav Orlík (hlavní organizátor disciplíny) smotal pásmo, zapisovatelka a „vyvolavatelka jmen“ Alena Jurášová zaklapla desky s výsledky a vrchní „hrabač“ Ruda Heisig odevzdal své náčiní. Tím byla dopsána další (osmá) kapitola letošního desetiboje. Ještě na nás čeká **vrh koulí, který se uskuteční 26. května od 16.30 v areálu ZŠ na 1. máje** a červnový běh (u někoho i sprint) na 60 m. Těšíme se nashledanou nejen se sportovci a diváky, ale taky s teplejší počasím.

A jak se vyvíjí soutěž po osmi disciplínách?

	1. místo	2. místo	3. místo
Ženy A:	Hana Cisaríková	Petra Dobrovová	Lenka Czедronová
Ženy B:	Markéta Míčková	Alena Jurášová	Marie Pitorová
Muži A:	Ivo Soviš	Bronislav Rektóřik	Jiří Jaroš
Muži B:	Ivo Volek	Jaroslav Hofman	Josef Svedoník
Muži C:	Vojtěch Smetana	Antonín Konečný	Ivan Soviš

Výbor Rýmařovského desetiboje

Freeze Dance má mistry České republiky

Dne 15. dubna se v Hradci Králové konalo Mistrovství České republiky v electric boogie. Taneční skupinu Freeze Dance sem přijeli reprezentovat Michal Zeták a Martin Sedláček. Michal letos soutěžil

v hlavní věkové kategorii a utkal se s asi dvaceti soupeři. Když se probojoval až do finálového kola, v němž zůstalo šest tanečnicků, začal tvrdý boj. Všichni předváděli ve všech vstupech ty nejlepší vý-

kony. Po odtancování už jen čekali na ohodnocení porotců.

Vyhlašuje se jméno Michala Zetáka a jeho známky jsou 1, 1, 1, 1 a 2. „Je to jasné! 1. místo! Máme mistra České republiky!“ Přichází obrovská gratulace, pár slz, ale pro Michala tato soutěž ještě nekončí. Za chvíli ho čeká electric boogie duo, které tančí společně s Martinem Sedláčkem, jenž je zároveň choreografem. Nejprve trochu připrav a jde se zase bojovat. Po odtancování prvního kola se i duo dostalo do finálové šestky. Po neskutečně vyčerpávajících výkonech, které kluci předvedli ve finále, opět přichází ohodnocení od odborné poroty. Nervozita, napětí ... a začínají se zvedat známky 1, 1, 1, 1 a 1. „Neuvěřitelné, máme mistry České republiky i v duu! Náhdera!“

Díky těmto výsledkům si kluci zajistili postup na mistrovství Evropy, které se koná 25. - 28. května ve Finsku.

„Nemám slov. Jen slzy v očích. Z jedné soutěže si odvážíme dvě zlata, dvakrát mistry České republiky a nezapomenutelné zážitky. Jsem šťastná a hrozně moc klukům děkuji,“ řekla k získání titulů vedoucí Freeze Dance Petra Čechová.

„Je za tím spousta hodin trénování, dřina, ale určitě to stálo za to. Michal zatancoval své sólo opravdu výborně a v duu je s ním dobrá spolupráce. Musím samozřejmě poděkovat i naší vedoucí, bez které by se to neobešlo a která nás ve všem vždycky maximálně podporuje,“ připojil své dojmy z vítězství Martin Sedláček. *TS Freeze Dance*

Taneční skupina Freeze Dance jede na mistrovství Moravy

Taneční skupina Freeze Dance se v dubnu zúčastnila regionálního kola formací, které se konalo v Karviné. Rýmařovští hiphopeři se sem vydali s velkou formací, která nese název „One shot for money“. Na přípravu této skladby měli podle svých slov málo času. Tréninky probíhaly hlavně o víkendech, ale tanečníci to nevzdávali a na soutěž jeli prostě bojovat. Z této soutěže se postupuje na mistrovství Moravy, proto je to klání dost důležité.

Před vyhlášením jména Freeze Dance přichází jen bojový pokřik a jde se na to. Na parketu ze sebe všichni vydali maximum a teď už se jen čeká na známky od poroty. Chvilu napětí ... a výsledek zní:

samé jedničky! Freeze Dance jsou první a jedou na mistrovství Moravy!

„*Máme hroznou radost! Největší zásluhu na tom má samozřejmě naše skvělá choreografka a vedoucí Petra Čechová, která s námi pracuje vždy na 100 % a na každé soutěži je naší obrovskou podporou,*“ nechali se slyšet členové skupiny.

„*Chtěla bych z celého srdce poděkovat za spolupráci majiteli Autoprodeje Pavlu Ryšavému (www.autoprodejna.cz), který se sponzorsky postaral o naše kostýmy a o finančně velice náročné extraligy. Bez jeho podpory bychom se neobešli. Děkujeme,*“ dodala vedoucí souboru Petra Čechová.

TS Freeze Dance

TK Jes postupuje na mistrovství ČR

Vážení čtenáři, až neskutečně úžasnou taneční sezónu zažívá a prožívá taneční klub Jes. Další soutěž a . . . ale popořádku.

Do olomouckého sálu KD Sidia se 15. dubna sjely taneční soubory Olomouckého a Moravskoslezského kraje plus hosté (Praha, Brno, Slovensko). Neuvěřitelných 112 formací předvádělo své umění odborné porotě, která hodnotila jejich výkony. Skladba Větríček v podání dětí TK Jes si vytancoval krásné 2. místo, v hlavní kategorii pak nádherné 1. místo získala skladba Křídla - modern dance art choreografie a další 1. místo přidaly Holky z plakátu - modern dance show art choreografie. Všechny zmiňované formace si tímto zajistily postup na mistrovství ČR - Dance Life v Brně.

Držte nám palečky, ale raději pěsti, ať máme hodně štěstí.

Alena Tomešková

Základní škola Rýmařov: aktivní účastník Street hokeje Ostrava 2006

V úterý 25. května se na zimním stadionu v Ostravě-Porubě konalo velké finále ve street hokeji. Jednalo se o vyvrcholení masového turnaje, hraného v Moravskoslezském a Olomouckém kraji a v okrese Vsetín. Turnaj je určen žákům do 13 let. Soutěž pořádala společnost ČEZ ve spolupráci s televizí Polar a letos se do ní zapojilo 1125 družstev z 209 škol. Tým Medvěďů ze ZŠ Rýmařov ve složení Tomáš Procházka, René Mrhal, Martin Bartoník, Michal Dočkálek, Dominik Šašinka, Lukáš Dobrovič a František Škuta se postupně

přes školní, okresní a oblastní kola probojoval mezi 64 nejlepšími družstvy, která se utkala ve finálovém turnaji. Na všechny účastníky velkého finále čekal nevšední zážitek z bouřící ČEZ arény, vypjatých utkání i z bohatého doprovodného programu. K vidění byly mažoretky, roztlskávačky, taneční vystoupení, exhibiční zápasy a autogramiáda s extraligovými hokejisty a florbalisty. Přestože rýmařovští hráli s velkým nasazením, finálový turnaj se jim příliš nedařilo. Hráči se ale na tuto akci nesmírně poctivě připravovali a během

Fota: archiv ZŠ Rýmařov

celého průběhu soutěže předváděli kvalitní hru v duchu fair play, za což jim patří díky a pochvala. Svou školu výborně reprezentovali a finálový turnaj opustili se ctí. S prázdnou se však rozhodně domů neodjíždělo. Spolu s hráči se totiž na velké finále vypravil početný doprovod fanoušků z naší školy, odhodlaných hnát svoje borce až na samotné hranice jejich možností. Do ochozů nastoupili v dresech, s bubny, trubkami, transparenty a vlajkami vlastní výroby a také s několika kilogramy papírových konfet. Pod vedením hlavního choreografa učitele Slouky vytvořili všem divákům i hráčům

úžasnou sportovní atmosféru a svým ohlušujícím, pestrým a nápaditým fanděním si právem získali přízeň objektivů kamer a fotoaparátů. Řádění našich fanoušků se dokonce dostalo do odpoledního regionálního vysílání TV Polar. Zároveň si vysloužili 1. místo a uznání pořadatelů a poroty v soutěži o nejlepší publikum. Jako ocenění získali zájezd na představení pro celou školu do ostravského Divadla loutek. Doufáme, že se podobná se akce podaří i příští rok.

Všem zúčastněným děkuje a mnoho dalších úspěchů přeje

K. Toman

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 27. 4. 2006. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 5. 5. 2006. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 11. 5. 2006. Další číslo vyjde 19. 5. 2006.**

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Euromanažeři již brzy získají osvědčení

Projekt Semeniště v Moravskoslezském kraji se chýlí ke konci. Cíl projektu - dovedlat skupinu lidí z úřadu práce tak, aby se z nich stali projektoví manažeři, odborníci na využívání finančních zdrojů Evropské unie - je splněn.

Také samotný projekt je financován Evropskou unií a českým státním rozpočtem. Náplní projektu byl půlroční intenzivní kurz pro lidi evidované na úřadech práce. Na Bruntálsku do rekvalifikačního kurzu nazvaného Projektový euromanažer nastoupilo původně devět lidí, jejichž věk je zhruba od pětadvaceti do padesáti let, všichni mají střední nebo vysokoškolské vzdělání a vhodné předpoklady museli prokázat ve výběrovém řízení.

V listopadu a prosinci loňského roku následovala teoretická část kurzu, v níž se účastníci projektu podrobně seznamovali s evropskými fondy a absolvovali vložený týdenní motivační kurz. Garantem jejich vzdělávání byla Agentura pro regionální rozvoj Moravskoslezského kraje. V lednu tohoto roku účastníci sami zpracovávali fiktivní projekty pro čerpání ze zdrojů EU. A konečně od února do dubna absolvovali praktickou část - dva z nich na Městském úřadě v Bruntále, po jednom pak vykonávali tuto praxi na radnicích

v Krnově, Rýmařově a Vrbně pod Pradědem a dále v občanském sdružení Open House, sdružení Svět vzdělávání a Obecně prospěšné společnosti Sovinecko. Jeden z účastníků kurzu nedokončil, neboť během realizace projektu nastoupil do zaměstnání.

Praktikanti na Městském úřadě v Bruntále pracovali na odboru správy majetku města, kde se podíleli na administrativní přípravě konkrétních projektů využitelných v blízké budoucnosti. Město Bruntál je také smluvním partnerem Semeniště, organizátorem projektu je Institut EuroSchola Třinec.

Smyslem kurzu je podle filozofie projektu podpora rozvoje hospodářského prostředí Bruntálska, kde je citelný nedostatek expertů znalých všech dotačních možností, se získanými dovednostmi nutnými k bezchybnému zpracování, podání a řízení projektů. Zvýšení přísunu dotací do naší oblasti má být jedním z prostředků vedoucích k vyšší hospodářské prosperitě.

Účastníci rekvalifikace z Bruntálska získají osvědčení o absolvování akreditovaného kurzu, stane se tak při příležitosti hodnocení projektu ve středu 3. května kolem poledne v zasedací místnosti rady města Městského úřadu v Bruntále.

Jiří Ondrášek

**přijme řidiče
pro mezinárodní kamionovou dopravu**

Požadujeme:

- minimálně tříletou praxi v oboru MKD
- poctivé jednání

Nabízíme:

- dobré platové podmínky
- pracovní zařazení na místo střídače

**Dále firma přijme řidiče
pro vnitrostátní dopravu**

Požadujeme:

- řidičské oprávnění C, E
- minimálně dvouletou praxi v řízení nákladních vozidel

Nabízíme:

- odpovídající platové podmínky
- přidělení vozidla

Kontakt:

Stanislav Juřena, tel.: 554 703 460 (7.00 - 16.00).

!!! MOTORISTÉ POZOR !!!

**Firma Stanislav Juřena STANSPED
OTEVŘELA NOVÝ PNEUSERVIS
pro osobní i nákladní vozidla**

**Najdete nás na adrese:
třída Hrdinů 45, Rýmařov**

**Provozní doba:
Po - Pá 8.00 - 16.00**

**Výrazné slevy nových pneumatik
pro první zákazníky**

NOVÁ
NABÍDKA

Fiat Punto 1.2 8V, CZ, servis, r. v. 2001, airbag, rádio, centrální, imob. el. okna, posil. řízení. Cena: 139 900 Kč.

KLIMA DIESEL
Peugeot 307 1.4 HDi, 1. maj., r. v. 2002, 6x airbag, ABS, posil. říz., PC, el. zrcátka a okna, centrální, CD autorádio. Cena: 269 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL
Ford Escort 1.8 TD, CZ, servis, r. v. 1999, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., posil. říz., dělená zadní sedadla. Cena: 98 500 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL
Ford Galaxy 1.9 Tdi, 1. maj., r. v. 2001, 4x airbag, ABS, rádio, el. sbr., posil. říz., vyhř. př. sklo, el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 289 900 Kč.

Volkswagen Golf Combi 1.4 16V, 1. maj., r. v. 2000, 4x airbag, ABS, centrální, imob., el. okna, posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 209 900 Kč.

KLIMA
Citroen Xsara Picasso 2.0 HDi, r. v. 2002, ABS, 4x airbag, centrální, el. okna+zrcátka, palub. PC. Cena: 237.000 Kč.

**NOVÁ
NABÍDKA**
AUTOMAT DIGI KLIMA DIESEL
BMW 530D, 1. maj., r. v. 1998, 2x airbag, senz. stěračů, ASR, ABS, CD, rádio, PC, indik. park., el. výbava, temp., nez. topení, centrální. Cena: 268 000 Kč.

**NOVÁ
NABÍDKA**
DIESEL
Peugeot 306 1.9 XRD, r. v. 1993, rádio, posil. říz., tažné, dělená zadní sedadla, zadní stěrač. Cena: 67 900 Kč.

Renault Twingo 1.2, CZ, 1. maj., servis, r. v. 1997, otáčkoměr, airbag, imob., tónovaná skla. Cena: 79 900 Kč.

KLIMA AUTOMAT
MB 270 CDI, r. v. 2001, 6x airbag, ESP, ABS, kůže, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. výbava, vyhř. př. sklo a zrcátka centrální, CD rádio. Cena: 379 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

Škoda Fabia 1.4 MPI, 50kW, CZ, servis, r. v. 2000, airbag, rádio, posil. říz., zadní stěrač, imobilizér, alarm, centrální. Cena: 169 900 Kč.

Renault Mégane Scénic 1.6, 1. majitel, servis, r. v. 1998. Cena: 149 500 Kč.

KLIMA
Ford Galaxy, 1. maj., r. v. 2002, 4x airbag, ABS, CD, rádio, imob., el. okna, posil. říz., centrální, vyhř. el. zrcátka. Cena: 319 500 Kč.

KLIMA
Ford Mondeo 1.8i 16V 85 kW, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, posil. říz., el. sedadla, rádio, centrální, el. okna, vyhř. př. sklo, el. zrcátka. Cena: 119 900 Kč.

NOVÁ CENA DIESEL
KLIMA ODPOČET DPH
Ford Transit 2.0 TDDi, 1. maj., r. v. 2001, airbag, ABS, rádio, imob., posil. říz., vyhř. el. zrcátka. Cena: 249 000 Kč + DPH.

NOVÁ
NABÍDKA

DIGI KLIMA DIESEL
Volkswagen Passat 2.0 TDi 100kW, 1. maj., r. v. 2005, ESP, ABS, posil. říz., PC, imob., vyhř. el. zrc., el. okna, centrální. Cena: 629 000 Kč.

DIESEL
Opel Corsa 1.5D, r. v. 1995, rádio, tažné, venkovní teploměr, zadní stěrač. Cena: 59 900 Kč.

Peugeot 106 1.0 XN, 1. maj., r. v. 1998, rádio, centrální, el. př. okna, dělená zadní sedadla, zadní stěrač. Cena: 89 900 Kč.

DIESEL
Peugeot 406 1.9 TD, r. v. 1997, airbag, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 119 900 Kč.

**NOVÁ
NABÍDKA**
DIGI KLIMA DIESEL
Fiat Marea 1.9TD 100PS, 1. maj., r. v. 1998, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., posil. říz., zadní stěrač, el. zrcátka a okna. Cena: 98 900 Kč.

KLIMA DIESEL
Alfa Romeo 156 2.4 JTD, 1. maj., r. v. 1998, 2x airbag, ABS, el. okna, posil. říz., centrální, el. zrcátka. Cena: 128 900 Kč.

DIGI KLIMA DIESEL
Volkswagen Passat 2.0 TDI 103 KW, 1. maj., r. v. 2005, 8x airbag, ESP, ABS, CD, rádio, el. výbava, palub. poč., centrální, tempomat. Cena: 599 900 Kč.

NOVÁ
NABÍDKA

KLIMA DIESEL
Chrysler PT Cruiser 2.2 CRD, r. v. 2004, 4x airbag, ABS, CD, rádio, alarm, el. okna, posil. říz., PC, centrální, vyhř. el. zrc., temp. Cena: 369 000 Kč.

KLIMA DIESEL
Peugeot 206 2.0 HDi, 1. maj., r. v. 2001, 2x airbag, rádio, posil. říz., zadní stěrač, el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 179 900 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
- Protiúčet
- Komisní prodej
- Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + ŘP, úvěr bez ručitele a na počkání

- Neměnná výše splátek
 - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
 - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz